

14. Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulları (MBÇK) Çalışmaları

14.1. Mimarlık, Eğitim ve Kültür Araştırmaları Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu (EKA-MBÇK)

EKA-MBÇK'nın önceki dönemlerinde uzun süren çalışmalar sonucunda oluşturulan genel çalışma programı, kapsamı nedeniyle bugün de geçerliliğini korumakta ve kullanılmaktadır. Zorunlu güncellemeler dışında EKA-MBÇK Programı sürekliliği nedeniyle de kurumsallık özelliği kazanmıştır. EKA Programı (Bkz. 14.1.2.3. Ek 3) içerisinde yer alan güncel ya da güncel olmayan konular, EKA-MB Çalışma Kurulu tarafından bu dönemin ilk toplantılarında gündeme alınıp öncelik sıralamasına göre düzenlenip üzerinde çalışılmıştır.

EKA-MBÇK çalışma alanlarında ortak konu olarak ele alınan konular, aynı zamanda oda ve şubenin kurullarında da ele alınan konular olduğu için EKA-MB Çalışma Kurulu üyeleri sırasıyla,

- Mimarlık Akreditasyon Kurulu (MİAK) Bilim Danışma Kurulu'nda kurumsal temsilci olarak;
- Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi – Ölçme ve Değerlendirme Kurulu (SMGM-ÖDK) üyesi olarak;
- Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi – Bilim Danışma Kurulu (SMGM-BDK) üyesi olarak;
- Mimarlıkta Mesleğe Kabul/Kayıt Kurulu (MİMEKK) üyesi olarak görev almaktadırlar.

Yine ortak çalışma alanı kapsamında Mimarlar Odası'nı temsilen EKA-MBÇK Yürütme Kurulu'ndan iki üyenin aynı zamanda Mimarlık Vakfı- Mimarlık Enstitüsü Yönetim Kurulu üyesi olarak da görevlendirilmeye başlandığı tarihten bu yana EKA-MBÇK Çalışma Programı'nda yer alan bazı çalışmalar aynı zamanda şube ve vakıf ortak çalışmaları olarak (Bkz. 14.1.2.4. Ek 4) ürün vermeye devam etmektedir. Bu konuda ortak toplantılar ile alanlardaki işbölümü olanakları (Bkz. 14.1.2.2. Ek 2) zaman zaman Mimarlık Enstitüsü ile bir araya gelerek değerlendirilmiştir.

Yine dönem başında yapılan program kapsamındaki (Bkz. 14.1.2.1. Ek 1) çalışma alanları, program önceliği ya da güncelliğine göre öne alınarak uygulamaya alınmıştır.

Bunlardan kısa notlar halinde söz edersek:

1. Geçen program döneminde 14 bölüm halinde yapılan “Ekolojik Perspektifler” çalışması bu dönem tamamlanarak kitap olarak şubemiz tarafından üyelerimiz ve kamuoyu bilgisine sunulmuştur.

2. Bu dönem yapılan ve 18 bölümün (iki bölümü zorunlu olarak önümüzdeki 2012 dönemine ertelenerek) tamamlanan “Kültür Mirasını Koruma ve Restorasyon Programı” kitap olarak da yayına (Bkz. 14.1.2.5. Ek 5) hazırlık aşamasındadır.

3. Bilgisayar/program/üye ilişkilerinin birlikte ele alındığı “Mimarlıkta Bilişim Alanı” hazırlıkları (Bkz. 14.1.2.1. Ek 1) tamamlanarak önümüzdeki 2012 döneminde üyelere sunulacaktır.

4. “Mimarlık ve Kültür Araştırmaları” alanında “2011’den 1969’a Mimarlık Semineri” (Bkz. 14.1.2.1. Ek 1), “2011’den 1969’a Mimarlık Semineri” güncel konu başlıkları altında (Bkz. 14.1.2.1. Ek 1A) bir dizi hazırlık atölyeleri yapılmış olup çalıştay olarak Mart 2012’de düzenlenecektir.

5. Mimarlık ve Eğitim Araştırmaları alanında “Mimarlık Okulları Ortak Staj Protokolü” çalışması (Bkz. 14.1.2.1. Ek 1) “Mimari Stajda Rotasyon Programı”nın güncellenerek üniversitelerin mimarlık bölümleri ile şubenin ortak çalışması olarak geliştirilmesi için önümüzdeki “6. Mimarlık Eğitim Kurultayı”nın “Staj Atölyesi”ne sunulmuştur.

6. Mimarlık ve Eğitim Araştırmaları alanında ayrıca daha önceki Kurultaylarda birkaç kez poster/slayt olarak sunulmuş olan “Mimarlık Eğitiminde Dersler ve Tarihçeleri” programı ise MİAK- Mimarlık Okulları Akreditasyon Kurulu’nun kısmen ilgi alanında bulunmasına karşın bağımsız bir yarışma olarak düzenlenmesi için Amasya 31. MOBBİG (Mimarlık Okulları Bölüm Başkanları İletişim Grubu) toplantısında sunulmuş ve bu konudaki hazırlıklar sürdürülmektedir.

7. Gerek Mimarlık ve Eğitim Kurultayı - 6 için yapılan hazırlıklar için gerekse de MİAK, SMGM ve MİMEKK çalışmaları sırasında kullanılmak üzere “Mimarlık Eğitiminde Dersler ve Tarihçeleri” çalışmasının devamı niteliğinde bir dizi anket hazırlanarak konu ile doğrudan ilgili meslektaşlarımıza sunulmuştur. Bu anketler;

- a) UIA UNESCO Eğitim Şartı ilkelerinin öğrencinin eğitim gördüğü yıllara göre nasıl paylaşılacağı (Bkz. 14.1.2.7. Ek 7),
- b) NAAB (ABD Ulusal Mimarlık Akreditasyon Kurulu Mimarlık Eğitimi) kriterlerinin öğrencinin eğitim gördüğü yıllara göre nasıl paylaşılacağı (Bkz. 14.1.2.8. Ek 8),
- c) UIA UNESCO Eğitim Şartı ilkelerinin NAAB kriterleriyle nasıl eşleştirilebileceği,
- d) UIA UNESCO Eğitim Şartı ilkelerinin Mesleği Uygulama Kapsamı (26 Mayıs 2004'te Meksika-Villahermosa'da yapılan UIA Konsey Toplantısı'nda kabul edilen, UIA Uluslararası Meslek Standartları Mutabakat Metni Politikalarına İlişkin Öneri Kılavuzlarından olan) ile nasıl eşleştirileceği konusundaki önerileri almak üzere düzenlenmiş olup, MİMEKK toplantılarında sunulmuş ve bilgisayar ortamında paylaşılmıştır.

8) EKA-SMGM “İstanbul'da Yerinde Mimarlık Programı” taslağı (Bkz. 14.1.2.1. Ek 1) ile ilgili yapılan bir dizi hazırlık toplantısı sonrasında İngilizcesi UIA 2005 sırasında sunulan İstanbul Kent Rehberi'nin Türkçe basımının önümüzdeki aylarda tamamlanması sonrasında ancak paket programların hazırlanabileceği sonucuna varılmıştır.

9) Şube (EKA) ile Mimarlık Enstitüsü'nün Ortak Çalışmaları (Bkz. 14.1.2.4. Ek 4) arasında yer alan: “Mimarlık Öyküleri Yarışması - 3”, “Türkiye Mimarlık Araştırmaları Seçkisi - 3”; “Mimarlıkta Okumaları Atölyesi - 3” ve “2. Türkiye Mimarlık Eleştirileri Seçkisi”nin düzenlenecek 1. Mimarlık Eleştiri Alanı İnceleme ve Değerlendirme Çalıştayı (Bkz. 14.1.2.6. Ek 6) ile bir arada ele alınmasının gerektiği kararına varılmış ve taslak program hazırlanmıştır...

10) Gündemde sürekli göz önünde bulundurulmasına karşın dönemsel hazırlık çalışmaları henüz tamamlanmamış olan “Yeni Çalışma Alanlarının Düzenlenmesi” (Bkz. 14.1.2.1. Ek 1) alan çalışması güncel ve aktif bir alan olarak önümüzde görev olarak durmaktadır.

11) Önceki dönemlerde olduğu gibi yılın 365 gününün “Kent Duyuruları” ve “Kent Haberleri”, yılda ortalama 260 gün olmak üzere, yaklaşık 30 sayfayı bulan boyutu ile kendine ve kente duyarlı farklı kesimlerden 60 bin kişi ve kuruma 33 farklı e-grup üzerinden iletmeye devam edilmektedir.

[Elinizdeki Çalışma Raporu'nda boyutları ve formatı nedeniyle yer almayan ("Mimarlık Eğitiminde Dersler ve Tarihçeleri", "UIA UNESCO Eğitim Şartı İlkelerinin NAAB Kriterleriyle Nasıl Eşleştirilebileceği", "UIA UNESCO Eğitim Şartı İlkelerinin Mesleği Uygulama Kapsamı" ile "Kent Duyuruları ve Kent Haberleri") başlıklı EKA-MBCK Çalışma Raporu Eklerini, 41. Dönem Çalışma Raporu'nun DVD kopyasından ve <http://www.mimarist.org/41Dönem> adresli web sayfasından açıp inceleyebilirsiniz.]

14.1.2. Ekler

14.1.2.1 Ek 1: EKA-MBCK YK 2010-2012 Dönemi Program Hazırlık Toplantıları Sonuç Kararları

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi Mimarlık, Eğitim ve Kültür Araştırmaları (EKA) - Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu (MBCK)

6. Toplantı Karar ve Notları

No: 06

Tarih: 22 Aralık 2010 Çarşamba

Saat: 18.00

Yer: TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi Karaköy Binası

Katılanlar: Gülay Uyan, Kubilay Önal, Derya Karadağ, İlmen Gözde, Hüseyin Kargın, Metin Karadağ

Katkı veren: Mehmet Akkol

Gündem:

1. Bilgilendirmeler ve gündeme ek öneriler

2. EKA-SMGM "İstanbul'da Yerinde Mimarlık Programı" taslağı üzerine görüşme,

3. 2010-2012 Dönemi EKA MB Program Çalışmaları ve Uygulamaları üzerine "6 Ekim 2010 tarihli Toplantı Notları" eki üzerinden görüşmelere devam:

a) EKA Bilgisayar Program Taslağı hazırlıkları üzerine görüşme

(2) “Biçim Gramerleri – Bilişim Öğrenci Sergisi”nin Yıldız Sergi Salonu’nda sergilenmesi için Birgül Çolakoğlu ile Sergi Takvimi için Belgin Diril ile ön görüşmelerin Derya Karadağ tarafından yapılmasına,

(3) “Mimarlık ve Temsil Teknikleri’nde Dijital Süreçler” konusunda oluşturulması önerilen çalışma grubu için Şebnem Yalınay Çinici, Onur Yüce Gün ve Alişan Çırakoğlu ve Birgül Çolakoğlu ile Derya Karadağ’ın ön görüşme yapmasına,

(4) Mimarlık okullarında “Yerinde Video Sunumları ve Tartışmalar” yapmak konusunda Hüseyin Kargın’ın bir sonraki toplantıya örnekler için hazırlık yapmasına,

b) 1969 Mimarlık Semineri hazırlıkları üzerine görüşme

(1) 22 Ekim 2010 tarihinde Ankara’da yapılacak “Mimarlığın Sosyal Forumu”na ve bu forum kapsamında yapılacak “1969 Mimarlık Semineri” toplantısına katılım konusunda Şube Sekreteryası’na öneri götürülmesine (Toplantı sonrası haftasında konu Şube Yönetim Kurulu’nda da görüşüldü ve foruma katılacaklar önerilerle birlikte belirlendi),

c) “Mimarlık ve Eğitim Araştırmaları” çalışmaları üzerine görüşme

a) “Mimarlık Okulları Ortak Staj Protokolü” (Mimari Stajda Rotasyon Programı’nın güncellenmesi) konusunda İlker Ertuğrul, Metin Karadağ’ın çalışma yapmasına,

b) “Mimarlık Eğitiminde Dersler ve Tarihçeleri” çalışmasının MİAK (Mimarlık Akreditasyon Kurulu) Programı’nın Özdenetim Çalışmaları Alanı’na destek olmak için “Uluslararası bir Yarışma” olarak düzenlenmesi ve bu konuda Ayşen Ciravoğlu, T. Gül Köksal, Gül Yücel ve Metin Karadağ’ın çalışma yapmasına,

d) Yeni çalışma alanlarının düzenlenmesi üzerine görüşme

(01) Mimarlık Meslek Tarihi / Doğan Kuban, Bülent Tanju vb... Dizi / Meslek uygulamasının tarihsel değişimine bakış (ne yapıyoruz?): Meslekleşme süreci, köle mimar, saray mimarı, yapı ustası geleneği, artizanal gelenekten sanatçıya, bağımsız mimarın ortaya çıkışı, sanatçıdan teknisyene, teknisyenden sosyal karaktere, hassa ocağından okullaşmaya, endüstrileşme, endüstri sonrası ve günümüz... (02)Yapı Sektörü-Yapı Finansmanı / Bir tam

gün / Meslek uygulamasının bileşenlerine bütünsel bakış (nasıl yapıyoruz?): Yapı ustasından müteahhitliğe, malzeme üreticilerinden kaynak yönetimine yapı sektörü, planlama-karar-tasarım-uygulama- kullanım-yeniden kullanım sürecinin bütünselliği, ekonomik bir alan olarak yapı sektörü ve yapı finansmanı... (09) Mimarlıkta Eleştiri Örnekleri / Günkut Akın, Atilla Yücel vb... Dizi / Mimarlıkta eleştiriye yönelik açılım: Kuram, değerlendirme yöntemleri, tasarımcılarıyla birlikte yapılacak yapı ve tasarım eleştirisi örnekleri... (10) Etik-Mimarlıkta Etik (Sorunlar-Yorumlar) / Afşar Timuçin, Erdal Aktulga vb... Yarım gün / Kuramsal açılım ve mimarın etik sorumlulukları, uygulamada karşılaşılan etik sorunlar ve yorumlar...(15) Değişen Teknolojiler Bağlamında Yapı Tasarımı / Görün Arın, M. Vatan Kaptan vb... Dizi / Hızlı teknolojik değişime paralel strüktür uygulamaları, teknolojiler, malzeme ve tasarım bağlamı...

4. Web sayfasında EKA-MBÇK güncellemesi,

5. Bir sonraki toplantının tarih, saat ve yerinin belirlenmesi.

Toplantı Notları ve Alınan Kararlar:

1) EKA-SMGM “İstanbul’da Yerinde Mimarlık Programı” taslağı ile ilgili olarak Gül Köksal, Mehmet Akkol ve Metin Karadağ’ın yeni taslak çalışması yapmasına,

2) EKA-BİLİŞİM alanında Derya Karadağ ve Hüseyin Kargın’ın önerilerinden oluşan ilk taslakların önümüzdeki toplantıya kadar hazırlanmasına,

3) 1969 Mimarlık Semineri çalışması ile ilgili olarak Gülay Uyan, İlmen Gözde, Hüseyin Kargın ve Kubilay Önal’ın program taslağı hazırlamasına,

4) Yeni çalışma alanlarının düzenlenmesi ile ilgili olarak Gülay Uyan, Derya Karadağ ve Metin Karadağ’ın derleme öneri programı hazırlığı yapmasına,

5) Şube web sayfasında EKA-MBÇK bölümünün güncellenmesi için EKA-MBÇK Çalışma Programı Taslağı ile ilgili önerilerin önümüzdeki toplantı gündemine getirilmesine

6) Bir sonraki toplantının yukarıda adı geçen hazırlıkların tamamlanmasına bağlı olarak sonradan belirlenmesine karar verildi.

Coşar Demir, Derya Karadağ, Gülay Uyan, Hüseyin Kargin, İlmen Gözde, Kubilay Önal,
Metin Karadağ

14.1.2.1. Ek 1A: 1969-2012 (40 yıl sonra) Mimarlık Semineri Kurgu Taslağı

(İsim listesi hazırlık atölyeleri sırasında yapılan önerilerle oluşturulmuştur.)

Kurgu-Başlıklar-Katılımcılar Bağlamında 1969 Semineri ve Olası 2011-2012 Programı
Karşılaştırması Kurgu Taslağı

1969 MİMARLIK SEMİNERİ

Açış Konuşmaları

Maruf Önal (Oda Başkanı)

Gürol Gürkan (Seminer Düzenleme Kurulu)

Oturum 1

“Uluslararası Ekonomik İlişkiler İçinde Türkiye’nin Yeri ve Durumu”

Bildiri: Necdet Serin

Eleştiri: Doğan Avcıoğlu

Tartışmacılar: Turgut Cansever, Atilla Sönmez, Demirtaş Ceyhun

Oturum 2

“Gelişen Memleketler ve Planlama”

Bildiri: Aydın Yalçın

Eleştiri: Atilla Sönmez

Oturum 3

“Çeşitli Planlama Kademeleri ve Tipleri Arasında İç İlişkiler ve Planlama Organizasyonu
Üzerine Düşünceler”

Bildiri: İlhan Tekeli

Eleştiri: Cevat Geray

Tartışmacılar: Turgut Cansever, Demirtaş Ceyhun

Oturum 4

“Toplum Yapısındaki Temel Değişimlerin Bugünkü ve Yarınki Türk Toplum Yapısı Temel
Perspektifleri”

Bildiri: Mübeccel Kıray

Eleştiri: Şerif Mardin

Tartışmacılar: Ünal Nalbantoğlu, Faruk Malhan, Turgut Cansever

Oturum 5

“Türk Ekonomisi İçinde İnşaat Yatırımlarının Yeri”

Bildiri: Cevdet Kösemen

Eleştiri: Gülten Kazgan

Tartışmacılar: İlhan Tekeli, İsmet Tayşi, Demirtaş Ceyhun, Gürol Gürkan,
Gürkan Gezim, Fehmi Yavuz, Metin Göktürk, Esat Turak, Talat İçöz

Oturum 6

“Şehirleşme, Düzenli Yerleşme, Gecekondulaşma ve İskân Sorunlarının, Gelir Dağılımının
Fonksiyonu Olarak Ele Alınması”

Bildiri: Korkut Boratav,

Eleştiri: Mübeccel Kıray

Tartışmacılar: İlber Ortaylı, Demirtaş Ceyhun, Ergun Unaran,
Sezgin Tüzün, Gürol Gürkan, Metin Göktürk

Oturum 7

“Toplum Açısından Mimarlığın Tarihsel Gelişimi ve Toplumsal Yapı Değişikliklerinin
Mimarlığın Evrimine Etkileri”

Bildiri: Doğan Kuban,

Eleştiri: Aptullah Kuran

Tartışmacılar: Erdem Aksoy, Metin Göktürk, Gürkan Gezim,
Işık İyigören, Atilla Eryılmaz, Gürol Gürkan, Ömer Uluç

Oturum 8

“Mimarlığın Bugünkü Sorunları, Bunalımlar, Toplum Yapısı ile
Mimarlık Arasındaki Müşterekler ve Çelişkiler”

Turgut Cansever

Eleştiri: Cengiz Bektaş

Tartışmacılar: Haluk Pamir, Hasan Çakır, Raci Bademli, Metin Göktürk

Oturum 9

“Az Gelişmiş Ülke Mimarlığı”

Bildiri: Demirtaş Ceyhun

Eleştiri: Tuğrul Akçura

Oturum 10

“Dünyada ve Türkiye’de Mimarlık Eğitimi”

Bildiri: Aydın Germen

Eleştiri: Erdem Aksoy, İlhan Tekeli

Tartışmacılar: Önder Şenyapılı, Sümer Gürel, Emin Necip Uzman,
Turgut Cansever, Atilla Eryılmaz, Gürol Gürkan

Anket

Oda üyeleri arasında yapılan anket sonuçları

Panel

Doğan Kuban, Mübeccel Kıray, Aydın Germen

2011- 2012 PROGRAM KURGUSU

Açılış Oturumu

“Mimarlık'ta Devrim ve Değişim: Kavramlara Güncel Yaklaşımlar”

(Seminerin Açılımı: Mimarlık ve Toplum Politikaları Bağlamı)

Bildiri: Arif Şentek / Kubilay Önal

Kavram Sözlüğü...

Tartışma: Akın Atauz / Güven Arif Sargın / Bülent Batuman

Oturum 1

“Küresel Politikalar ve Ülkemize Etkileri”

Bildiri: Korkut Boratav / Fuat Ercan

Eleştiri: Erinç Yeldan / Ergin Yıldızoğlu / Aziz Konukman /Ahmet Öncü

Tartışmacılar: ...

Oturum 2

“Modernizm-Postmodernizm ve Gelecek”

Bildiri: Besim Dellaloğlu / Ali Artun

Eleştiri: İhsan Bilgin / Behiç Ak

Tartışmacılar: ...

Oturum 3

“Değişen Plan Anlayışı; Kuram ve Uygulamada Planlamanın Dönüşümü”

Bildiri: Tarık Şengül / Ruşen Keleş / Birgül Ayman Güler

Eleştiri: İlhan Tekeli / Cevat Geray / Fikret Başkaya

Tartışmacılar: ...

Oturum 4

“Toplum Yapısındaki Temel Değişimlerin Bugünkü ve Yarınki Türk Toplum Yapısı Temel Perspektifleri”

Bildiri: Fuat Keyman / Ayşe Öncü / Binnaz Toprak / Metin Yeğen

Eleştiri: Şerif Mardin / İsmail Beşikçi / Hatice Kurtuluş

Tartışmacılar: ...

Oturum 5

“İnşaat ve Gayrimenkul Sektörünün Dönüşümü”

Bildiri: Oktar Türel / Asuman Türkün

Eleştiri: Gülten Kazgan / Besime Şen

Tartışmacılar: ...

Oturum 6

“Türkiye’de Kentleşme ve Değişen Konut Sunumu”

Bildiri: Sema Erder / Mustafa Sönmez

Eleştiri: Korkut Boratav

Tartışmacılar: ...

Oturum 7

“Kent Yönetimine Katılım ve Kentsel Muhalefet Hareketleri”

Bildiri: Mücella Yapıcı

Eleştiri: ...

Tartışmacılar: ...

Oturum 8

“Çevre-Kentli Hakları ve Yaşam Kalitesi”

Bildiri: Deniz İncedayı

Eleştiri: ...

Tartışmacılar: ...

Oturum 9

“Toplum Açısından Mimarlığın Tarihsel Gelişimi ve Toplumsal Yapı Değişikliklerinin Mimarlığın Evrimine Etkileri”

Bildiri: Sibel Bozdoğan / Ali Cengizkan

Eleştiri: Doğan Kuban / Güven Arif Sargın

Tartışmacılar: ...

Oturum 10

“Mimarlığın Bugünkü Sorunları, Krizler, Toplum Yapısı ile Mimarlık Arasındaki Ortaklıklar ve Çelişkiler”

Bildiri: Paul Johns / Jo Noreo / Han Tümertekin / Aykut Köksal

Eleştiri: Cengiz Bektaş / Hasan Çakır / Uğur Tanyeli / Günkut Akın / Mücella Yapıcı

Tartışmacılar: ...

Oturum 11

“Dünyada ve Türkiye’de Mimarlık Eğitimi”

Bildiri: Fusun Alioğlu / ...

Eleştiri: Aydın Germen, İlhan Tekeli

Tartışmacılar: ...

Anket

Oda üye sicil bilgi güncelleştirme çalışma sonuçları

Değerlendirme: Sezgin Tüzün

Kapanış Oturumu/Forum

Yöneticiler: ...

Tartışmacılar: ...

Tüm katılımcılar

14.1.2.2. Ek 2: EKA-MBÇK ve MİV Mimarlık Enstitüsü Ortak Toplantı Karar ve Notları

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Mimarlık, Eğitim ve Kültür Araştırmaları (EKA) Mesleki Bilimsel alışma Kurulu (MBÇK) ve MİV Mimarlık Vakfı - Mimarlık Enstitüsü Yönetim Kurulu Ortak Toplantısı

No: 01

Tarih: 16 Mart 2010 Salı

Saat: 18.00

Yer: TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Karaköy Binası

Katılanlar: İlker Ertuğrul, Ali Rüzgâr, Doğan Sancak, Gazanfer Karlıca, Mehmet Akkol, Ayşen Ciravoğlu, Hüseyin Kargın, Kubilay Önal, Metin Karadağ

Gündem:

1) Bilgilendirme ve gündeme alınacak konuları belirleme.

2) Mim-Ar Mimarlık Araştırmaları, MİV-Mimarlık Enstitüsü, EKA-MBÇK, MİAK’ın Mimarlık Akademisi bağlamı üzerinden açık görüşme...

Tutanak notları ve ortak kararlar:

Toplantıda, Mimarlık Enstitüsü ve EKA-MBÇK'nın ayrı ayrı yürütmekte oldukları çalışmaların kısa bir özetinden sonra ortak alanda yaptıkları çalışmalardan kısaca anlatıldı.

Ortak bir çalışma olan Mimarlık Öyküleri Yarışması'na 137 öykünün katıldığı; jüri toplantısının mart ayı sonunda yapılacağı; sonuçların 2 Nisan günü ve ödül töreninin ise 9 Nisan 2010 Cuma akşamı yapılacağı belirtildi.

Ayrıca yakın geçmişte yapılmış olan "Mimari Stajda Rotasyon Uygulamalar Programı"nın MOBBİG – Mimarlık Okulları Bölüm Başkanları İletişim Grubu'na aktarılacak amacıyla "MOBBİG Ortak Staj Protokolü" olarak İlker Ertuğrul ve Metin Karadağ tarafından düzenleneceği belirtildi. Katkı ve katılım beklendiği vurgulandı.

"Mimarlık Eğitimi'nde Dersler ve Tarihçeleri" çalışmasının MİAK çalışmalarına destek sağlamak için bir "Uluslararası Yarışma" olarak düzenlenmesi hazırlıkların (MK) sürdürüldüğü belirtildi. Katkı ve katılım beklendiği vurgulandı.

Ardından Mimarlar Odası MYK'nın önümüzdeki hafta Abant'ta yapacağı Merkez Danışma Kurulu'nun gündeminde yer alan Mim-Ar, Mimarlık Araştırmaları Merkezi Yönetmeliği'nin amaçları hakkında bilgi edinildi.

Mim-Ar, MİV-Mimarlık Enstitüsü, EKA-MBÇK, MİAK'ın (Mimarlık Akreditasyon Kurulu) Mimarlık Akademisi ortak bağlamı üzerinden açık görüşmeler yapıldı...

Görüşmeler sonucunda bir sonraki toplantıya kadar Ayşen Ciravoğlu, Hüseyin Kargın ve Kubilay Önal'ın bu toplantıda yapılan saptamalardan hareketle bir derleme belge çalışması yapması ortak tavsiye kararı alındı.

14.1.2.3. Ek 3: EKA-MBÇK 2010-2012 Çalışma Programı

EKA-MB Kurul'un yeni dönem ve sonrasına dair çalışmaların, ilkesel olarak raporlama yöntemi ile çalışılması ilk toplantıda kabul edilmiştir.

Önümüzdeki dönem üzerinde çalışılan ya da çalışılacak konu hangi alana ait olursa olsun raporlama yöntemi ile belgelemek dönemin farkı olarak öne çıkacaktır. Önceki dönemin arşiv

için tespit ve belgeleme ve paylaşım sürecine ek olarak çalışmalar ayrı bir raporlama ile kolay ulaşılabilir bir kurumsal ön bellek oluşturulacaktır.

Raporların girişlerinde özet olarak:

- Mevcut durum tespiti ve ön değerlendirme,
- Amaçlanan, ulaşılması istenen yer/nokta/sonuç
- Gerekçe, seçilen sonraki durum ve mevcut durum arasındaki karşılaştırmaların yer almasına dikkat edilecektir.

Genel program yaklaşımımız daha önceki dönemlerde de olduğu gibi geçen dönemin de devamı niteliğindedir.

1. Uluslararasılaşma (küreselleşme) sürecinin mimarlık kültürü ve pratiğine etkisini irdeleyerek gelecek yaklaşımlarını oluşturmaya,

2. Bu süreçte ülkemizdeki mimarlık ve kültür birikimini derlemeye ve kuramsal değerlendirmeye yardımcı olmak olarak özetlenebilir.

a) Etkinlik Dizileri

1. Uluslararası Politikalar ve Kavramlar,
2. Dünya Ülkelerinde Mimarlık Pratiği,
3. Mimarlık ve Eğitim Araştırmaları,
4. Mimarlık ve Kültür Araştırmaları,
5. Anadolu Uygarlıklarından 3. Binyıla Mesajlar,
6. Küreselleşme, Mimarlık Pratiğinin Geleceği ve Mimarın Değişen Rolü,
7. Mimarlar Odası, Bilimsel Örgütlenme ve Kurumsallaşma Yuvarlak Masa Toplantıları...

b) EKA-MBÇK'nin Desteklediği ve Katılmaya Devam Edeceği Çalışmalar

1. Mimarlık ve Eğitim Kurultayı çalışmalarına katılım,
2. SMGM çalışmalarına katılım,
3. MİV Enstitü'nün düzenlediği çalışmalara katılım,
4. İstanbul BK Şube çalışmalarına, Dünya Mimarlık Günü/Mimarlık ve Kent Şenliği etkinliklerine katılım,

5. İstanbul BK Şube / diğer bilimsel kuruluşlar ortak çalışmalarına katılım,
6. Merkez ve Diğer Şube MBÇK tanıtım çalışmalarına katılım,
7. TUBA-TUKSEK, DOCOMOMO, UNESCO, ICOMOS, TAY gibi ulusal ve uluslararası bilimsel çalışma gruplarına destek...

c) EKA-MBÇK Tarafından Önerilen Çalışma Grupları'nın Programlı Uygulama Süreci

1. Mimarlık Mesleği ve Yapı Sektörü Araştırmaları MB Çalışma Grubu,
2. Mimarlık ve Toplumsal Cinsiyet Rollerini MB Çalışma Grubu,
3. Kültür Mirasını Koruma Pratiğini Araştırma MB Çalışma Grubu,
4. Kentsel Yeniden Kullanım ve Katılım MB Çalışma Grubu,
5. Mimarlıkta Eleştiri-Özeleştiri ve Etik MB Çalışma Grubu,
6. Ekolojik Yapı Tasarımı MB Çalışma Grubu...

d) EKA-MB Çalışma Kurulu Sürekli Mesleki Gelişim Eğitim Önerileri

A. Mimarlık Mesleği ve Tasarım:

1. Mimarlık Meslek Tarihi,
2. Yapı Sektörü ve Yapı Finansmanı,
3. Mimarlıkta Eleştiri Örnekleri,
4. Mimarlıkta Etik,
5. Değişen Teknolojiler Bağlamında Yapı Tasarımı...

B. Kültür Mirasını Koruma ve Restorasyon:

1. Türkiye Mimarlık Mirasına Bir Üst Bakış,
2. Kentsel Yenileme,
3. Restorasyon Kuramı ve Örnekler,
4. Mimari Envanter,
5. Restorasyon Uygulamalarının Yerinde İncelenmesi (Teknik Gezi),
6. Örnekleriyle Anadolu Uygarlıkları (Teknik Gezi),
7. Mimari Miras Açısından Örnekleriyle 20 yy Mimarlığı,
8. Yeniden İşlevlendirme,
9. Yapı Ölçüm Teknikleri,
10. Kültür Varlıklarının Projelendirmesi,
11. Mimarlık, Kent ve Sanat Tarihi,
12. Mimarlık ve Arkeoloji...

C. Mimarlık ve Ekoloji

1. Küresel İklim Değişikliği,
2. Enerji Sakınımı,
3. Ekolojik Yapı...

e) EKA-MBÇK Çalışmaların Yayına Dönüştürülmesi

Şimdiye kadar yapılmış olan çalışmalarda olduğu gibi yeni program döneminde de yapılan çalışmaların belgelenmesine ve yayınlamasına devam edilecektir.

EKA-MBÇK 2010-2012 Dönemi Çalışma Etapları

EKA-MB Çalışma Kurulu'nun, üyelerin ve oda gündemindeki konularla ilgilenenlerin birikimine dayanan gönüllü katkılarının MB Çalışma Kurullarının araştırma ağırlıklı niteliğini ortaya koyacak yeterlilik-uzmanlık-profesyonelliklerle beslenerek yürütülmesini temel ilke olarak belirleyen Dönem EKA-MB Çalışma Kurulu Yürütme Kurulu, bu anlamda hem kendi yapılanmasının geliştirilmesini, hem de oda iletişim sisteminin sağlıklılaştırılmasına yönelik önerileri şube gündemine taşımayı kendi programının tamamlayıcı çalışmaları olarak görmekte;

İlk bölümde belirtilen çalışma gruplarının oluşumunu hızlandırıcı çalışmaları sürdürmeyi ve aşağıdaki çalışmaları yapmayı hedeflemektedir.

a) 2010/1 (Mayıs/Haziran) Dönemi Yürütme Kurulu Oluşumu ve Program Geliştirme

TMMOB Mimarlar Odası MB çalışma Kurulları Yönetmeliği kapsamında “Şube Genel Kurulu’ndan sonraki ilk bir ay içinde” yapılacak çalışma dönemi ilk EKA-MB Çalışma Kurulu toplantıları, 28 Nisan - 13 Mayıs 2010 tarihlerinde yapılmış; bu toplantıda geçmiş EKA-MB Çalışma Kurulu çalışmaları ve İstanbul Büyükşehir Şube Genel Kurulu süreci bağlamında Şube ve EKA-MB Çalışma Kurulu dönem programı ve yürütme kurulu oluşumu konuları değerlendirilmiştir.

b) 2010/2 (Haziran/Aralık) Dönemi ve 2011 Hazırlık Çalışmaları

1-) 1., 2. ve 3. gündem maddesi bir arada görüşülmeye devam edildi. 2. gündem maddesinde “2010-2012 Dönemi Çalışma Programı Önerileri” için önceki toplantıda önerilen çalışma alanlarına ait “sunuşların bir sonraki toplantıda yapılmasına”, buna göre;

SUNUŞ 1:

“69 Mimarlık Semineri”nin yaşayan katılımcıları ve izleyenlerinin de yer alacağı bir toplantı ile bellek güncellemesi konusunda, “Mimarlık ve Siyasal Söylem” ya da “Mimarlık- Siyaset İlişkisi” konusunda, “Mimarlık Herotopyası” (Mimarlıkta görmezden gelinen, bilinçli kör nokta/alan) konusunda ve “EKA’nın Kendini Anlatarak Paylaşması” konusunda Kubilay Önal, Hüseyin Kargın, Gülay Uyan ve Coşar Demir’in ortak bir sunum yapmasına,

SUNUŞ 2:

“Mimarlık ve Temsil Teknikleri’nde Dijital Süreçlerin” konusunun, “Mimarlıkta Sayısal Tasarım”, “Bilişim Teknolojisinin Mimari Tasarımda Kullanımı” ve “Sayısal Üretim Teknolojileri CAD/CAM” alanlarındaki çalışmalar ile bir arada değerlendirilmesini kapsayan ve Derya Karadağ, Hüseyin Kargın ve İlmen Gözde’nin ortak bir sunum yapmasına,

SUNUŞ 3:

2-) Önceki toplantıya yapılan “2010-2012 Dönemi Çalışma Programı Önerileri”ne ek olarak “Mimarlık ve Eğitim Araştırmaları” başlığı altında

a) “Mimarlık Okulları Ortak Staj Protokolü” (Mimari Stajda Rotasyon Programı’nın güncellenmesi) konusunda çalışma yapılmasına,

b) “Mimarlık Eğitiminde Dersler ve Tarihçeleri” çalışmasının MİAK (Mimarlık Akreditasyon Kurulu) Programı’nın Özdenetim Çalışmaları Alanı’na destek olmak için “Uluslararası bir Yarışma” olarak düzenlenmesi çalışması yapılmasına,

3-) Önceki toplantıda katılanların ortak önerisi olarak; “EKA-MBÇK 2008-2010 Dönemi Çalışma Raporu”nun 55. sayfasının 1. Bölümünde yer alan çalışmaların [(01) *Mimarlık Meslek Tarihi / Doğan Kuban, Bülent Tanju vb... Dizi / Meslek uygulamasının tarihsel değişimine bakış (ne yapıyoruz?): Meslekleşme süreci, köle mimar, saray mimarı, yapı ustası geleneği, artizanal gelenekten sanatçıya, bağımsız mimarın ortaya çıkışı, sanatçıdan teknisyene, teknisyenden sosyal karaktere, hassa ocağından okullaşmaya, endüstrileşme, endüstri sonrası ve günümüz... (02)Yapı Sektörü-Yapı Finansmanı / Bir tam gün / Meslek uygulamasının bileşenlerine bütünsel bakış (nasıl yapıyoruz?): Yapı ustasından müteahhitliğe, malzeme üreticilerinden kaynak yönetimine yapı sektörü, planlama-karar-*

tasarım-uygulama-kullanım-yeniden kullanım sürecinin bütünselliği, ekonomik bir alan olarak yapı sektörü ve yapı finansmanı... (09) Mimarlıkta Eleştiri Örnekleri / Günkut Akın, Atilla Yücel vb... Dizi / Mimarlıkta eleştiriye yönelik açılım: Kuram, değerlendirme yöntemleri, tasarımcılarıyla birlikte yapılacak yapı ve tasarım eleştirisi örnekleri... (10) Etik-Mimarlıkta Etik (Sorunlar-Yorumlar) / Afşar Timuçin, Erdal Aktulga vb... Yarım gün / Kuramsal açılım ve mimarın etik sorumlulukları, uygulamada karşılaşılan etik sorunlar ve yorumlar...(15) Değişen Teknolojiler Bağlamında Yapı Tasarımı / Görün Arın, M. Vatan Kaptan vb... Dizi / Hızlı teknolojik değişime paralel strüktür uygulamaları, teknolojiler, malzeme ve tasarım bağlamı...] başlatılması için oluşturulacak çalışma grubuna önümüzdeki toplantıda isim önerilerinin yapılması ve değerlendirilmesine.

Yapılan son toplantılarda çalışma programının bu bölümünde yer alan konular; “genç” ayrımı yapılmaksızın yeni dönem program bütünü içinde birlikte değerlendirilmesi önerisi, öne çıkmıştır...

Buna göre aşağıda yer alan çalışmaların, öncelikle katılımcıları olan üyelerimiz tarafından yeniden ele alınması için kendilerine çağrı yapılması önerilmektedir.

EKA - GENÇ MİMARLAR KOMİSYONU

Coşar Demir, Doğan Sancak, Hakan Selim Başcı, İlker Ertuğrul, Metin Özkahraman, Şakir Yelken, Yılmaz Yıldırım, Zafer Fidan...

Artık her değişim de eskiden olduğu gibi belli bir zümreyi etkilemekle kalmıyor, her çevreyi içine alarak küreselleşmenin gücünü gösteriyor. Bu koşullar, özellikle ekonomik koşullarda yaşanan değişiklikler neredeyse bütün sektörleri etkilemeye devam ediyor. Kimi sektörlerin tarihte anı olarak kalmasına neden oluyor, kimi yeni sektörleri doğuruyor, kimi sektörleri de hayatta kalma mücadelesine doğru itiyor.

Mimarlık ortamının da bu değişen dünyadan payını aldığı bir gerçektir. Özellikle yeni nesil mimarların daha öğrencilik yıllarında etkilendiği, sorunlarla baş başa kaldığı, mesleki mücadele ile birlikte verilen yaşam mücadelesinin de mesleki yeterlilik üzerinde rol oynadığı, değişen eğitim politikaları nedeniyle mimarlık eğitiminin giderek sıradanlaştığı, mesleki eğitim sonrası istihdam sorununun giderek daha ciddi boyutlara ulaştığı ve daha sayfalar dolusu sıralanabilecek yüzlerce “güncel” problemin birer “gerçek” olarak gelecek kuşakların

önünde durduğu bu dönemde sorumluluk alarak mesleği sahiplenmek ve değerlerini korumak giderek daha güçleşiyor.

Bu durum, en sıcak örnek olarak Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 40. Dönem seçimlerinde ilk sandıklar ile son sandıklar arasındaki sonuçlarda kendisini göstermiştir.

Mimarlık mesleğindeki sorunların ilk örgütlenme yıllarındaki gibi olmadığı, sıkıntıların bambaşka boyutlara ulaştığı ciddi bir gerçektir. Bu durum, doğal bir sonuç olarak “Genç Mimarlar Çalışma Komisyonu”nun doğmasına neden olmuştur.

Son seçim sonuçlarında oluşan oda yönetimindeki Yönetim Kurulu yedek üyeleri, Denetleme Kurulu üyeleri ve delegeler arasında yer alan yeni mezun mimarlardan oluşan bu çalışma komisyonu, mimarlık mesleğinin geleceğini bugünden başlayarak sahiplenmek üzere yola çıkmıştır.

Bu dönemden itibaren, yeni nesil mimarların sorunlarını, “gerçek özneler” olarak daha çok gündemde tutabilmek, sorunları ele almak, çözüm önerileri hazırlamak amacı ile oluşturulan bu gurubun devamlılığın sağlanması, aynı şekilde sonraki dönemlerde de güncel sorunların sürekli gündemde kalmasını sağlayacaktır. Aksi takdirde hızla değişen dünyada değişime ayak uydurmak mümkün olmayacaktır.

Genç Mimarlar Komisyonu, ilk olarak bir tam günlük Yeldeğirmeni kent gezisini gerçekleştirmiş, daha sonra önümüzdeki dönemlerde yapacağı çalışmaların program hazırlıklarını gerçekleştirmiştir. Ancak bu programların temel hedefi, genç mimarların sorunlarını ele alacak ve dile getirecek, belki de ulusal platforma yayılacak projelerden oluşturacağı için bir altyapı hazırlık dönemi yaşanmıştır.

Bu dönemde, ilk çalışmaları EKA-MBÇK bünyesinde EKA-Genç ÇK (Eğitim ve Kültür Araştırmaları Genç Çalışma Komisyonu) adı ile gerçekleştirme kararı alınmıştır.

Kısa vadeli etkinlik hazırlıklarının önemli bir kısmı tamamlanmış olan program taslağı, aşağıda sunulmaktadır. Ancak bu etkinlikler, bizim asli çalışma alanımızı oluşturmayıp, uzun vadeli hedefimiz doğrultusunda kullanacağımız “araçlar” olarak düşünülmektedir.

A) Uzun Vadedeki Program Hedefimiz

Yeni mezun mimarların sorunlarını dile getirebilmek ve sesimizi duyurabilmek için önümüzdeki iki yıla yakın süre içerisinde aşağıdaki iki programı hayata geçirmeyi hedeflemekteyiz.

1) Mimarlar Odası Genel Merkezi aracılığıyla tüm şube ve temsilciliklerde mevcut bulunan genç mimarlar ile yıl içerisinde toplantılar yapmak ve bu toplantılar sonucunda, sorunları ve çözüm önerilerini dile getiren bir bildiri ile gerek iktidara, gerekse muhalefet partilerine kadar ulaşmak; yazılı ve görsel basında etkili bir şekilde yer alarak TMMOB bünyesindeki diğer oluşumlara da örnek olmak.

2) 2009 yılı yaz ayında uluslararası bir organizasyon ile birkaç günlük bir “mimarlık programı” yapmak. Özellikle mimarlık eğitime yönelik atölye çalışmaları, geziler ve söyleşiler, Eğitim ve Kültür Araştırmalarının (EKA) uluslararası platformdaki temel kaynağını oluşturacaktır. 2009 yıl yaz döneminde yapılacak olan bu mimarlık buluşmasına yönelik yapılacak organizasyonların yer alacağı bir yıllık program ile aynı zamanda sürekli gündemde kalarak böyle bir oluşumun varlığını daha geniş kitlelere duyurmak da uzun vadeli program hedeflerimizin parçalarını oluşturmaktadır.

Yapılacak bu “Eğitim ve Kültür” araştırmasının aynı zamanda “Mimarlık ve Eğitim Kurultayı”na da ışık tutmasını sağlayacaktır.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi Genç Mimarlar Komisyonu olarak Şube Yönetim Kurulundan bu çalışmalarımıza destek olmalarını, mimarlık mesleğinin geleceğini oluşturan yeni mezun mimarlar ile mimarlık bölümü öğrencilerine yol göstermelerini, gerekirse komisyonumuzda yer almak üzere danışman bulundurulmasını, diğer çalışma komisyonları ile bu konuda koordinasyonun sağlanmasını talep ediyoruz.

B) Kısa Vadedeki Program Hedefimiz

Eğitim dönemleri, çalışmalarımızın tanıtılması için asıl “hedef kitle” potansiyelinin en üst seviyede olduğu dönemlerdir. Mimarlık eğitimindeki ve mimarlık mesleğindeki temel sorunların tartışmaya açılacak kitlelere ulaşılabilmesi amacı, bu mesleki teknik gezi, kent gezileri, paneller ve film gösterimleri gibi etkinliklerin yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Bu bilinç ile Eylül döneminde başlayacak olan yeni dönem için çalışmaları tamamlanmak üzere olan programımız aşağıdaki gibidir.

Geçtiğimiz güz döneminde ise, Şubat 2008 tarihinde yapılan oda seçimlerinin hemen ardından başlattığımız altyapı ve program çalışmaları içerisinde “Kent Gezileri - 1 / Kadıköy Yeldeğirmeni” başlığı altında ilk gezi çalışmamız gerçekleştirilmiştir.

Çalışma Programı Ana Başlıklar:

- a) Teknik Geziler,
- b) Kent Gezileri,
- c) Konferans – Sempozyumlar,
- d) Film Gösterimleri.

Program İçerikleri:

1) Kent Gezisi 2: Trakya Bölgesi

Çalışma hayatına yeni başlamış genç mimarlar ile staj dönemindeki mimarlık öğrencilerini kapsar. Bu programın hazırlık aşamasında Edirne, Tekirdağ ve Kırklareli il ve ilçe belediyeleri, Trakya ve Namık Kemal Üniversiteleri, İstanbul’da bulunan ve bünyesinde mimarlık fakültesi bulunduran 10 üniversite ve ilgili Mimarlar Odası temsilcilikleri ile de irtibat sağlanmaktadır.

Kent Gezisi 3: Kilyüköy ve Tarih Öncesi Mimarlık İzleri Dolmenler

Program çalışması devam eden bu etkinlik, eğitim döneminin başlama tarihine yakın bir günde yapılacaktır.

2) Teknik Gezi: Yapısal Çelik Malzemesi

Tüm mimarlar ile mimarlık öğrencilerini kapsar. SMGM Kapsamına alınabilir.

TUSCA - Yapısal Çelik Birliği ile ortak etkinlik önerilmektedir. (Hedef kitle açısından.)

Yücel Boru (Gebze), Borusan Boru (Gebze), Demirsan (Dilovası) ilgili firmalardır.

3) Konferans - Sempozyumlar

Genç mimarlar ve mimarlık bölümü öğrencilerinin haricinde tecrübeli mimarları da hedef kitlesi içine alan, özellikle ücretli çalışanların ve büro işletmecilerinin sorunlarını dikkate alan, gerek şantiye yönetimi, yapı denetimleri, belediye ile ilgili sorunları kapsayan konularda

bir tartışma platformu oluşturulmasının yanı sıra, SMGM çalışmalarının hedef kitlesini dinlemeye ve değerlendirmeye yönelik, kurultay niteliği taşıyabilecek bir panel-sempozyum günü.

Bu platformda genç mimarlar ile tecrübeli mimarlar arasında köprü kurabilecek etkinliklere de yer verilebilir.

4) Sinema Günleri

Calatrava, Luis Kahn filmleri gibi mesleğe yönelik filmler olduğu gibi, restorasyon, megastrüktürler vb konulardaki belgesel nitelikli film ya da kısa filmler, etkinlik grubuna girer. Bu etkinlik programı yaz ve güz dönemlerinde “sürekli” düşünülmektedir.

2008-2009 eğitim yılı güz dönemi programının netleşmesinin ardından 2008 Temmuz ayı içerisinde sonraki döneme ait programların hazırlıkları başlayacaktır.

14.1.2.4 Ek 4: Mimarlık Enstitüsü (Mimarlık Vakfı Yönetim Kurulu Çalışma Raporu Haziran 2010 - Mart 2011)

Mimarlık Eğitiminde Dersler ve Tarihçeleri

“Mimarlık Eğitiminde Dersler ve Tarihçeleri” ile ilgili çalışmaların üniversitelerle işbirliği içinde devamının sağlanması yönünde girişimlerde bulunulmuştur. Bu doğrultuda konu geçtiğimiz dönem 27-28 Ekim 2010 tarihlerinde Amasya’da yapılan XXXI. MOBBİG (Mimarlık Okulları Bölüm Başkanları İletişim Grubu) Toplantısı’na sunulmuş ve eğer istek ve destekleri olursa “Mimarlık Eğitiminde Dersler ve Tarihçeleri” çalışmasını “uluslararası bir yarışma olarak” birlikte düzenleyerek geliştirebileceğimizin bilgisi verilmiştir. XXXI. MOBBİG sonuç değerlendirme toplantısında bu konunun önümüzdeki toplantılarda hazırlanarak değerlendirilmesi önerisi benimsenmiştir.

Mimarlık Okulları Staj Protokolü

Bu çalışma da yine geçtiğimiz dönem 27-28 Ekim 2010 tarihlerinde Amasya’da yapılan XXXI. MOBBİG Toplantısı’na ayrıntılı olarak sunulmuştur. Geçmiş dönemlerde kısa adı MSR olan Mimari Stajda Rotasyon Programı’nın (<http://www.mimarist.org/msr.htm>) mimarlık öğrencilerinin 4 yıl boyunca kesintisiz çalışma gruplarında yaz ve güz dönemi tüm faaliyetleri için gerekli staj yeri ihtiyaçlarının defalarca ve sistemli olarak karşılanması ve

bunun yanı sıra kalıcı ürünlerle toplumsal kültüre katkı sağlamalarını kapsayan çalışmaların bilgisi sunulmuştur.

XXXI. MOBBİG sonuç değerlendirme toplantısında bu konunun değerlendirilmesiyle Sonuç Bildirisi'nin 7. maddesinde, "Mimari Stajda Rotasyon'un sistematik olarak yeniden kurgulanması ve mimarlık öğrencilerine sunulması, bu konuda bölümlerin mevcut ve önceki staj komisyonu üyeleri ile öğrenci temsilcilerinin katıldığı iletişim ağının (ileride MOİA yapısına uygun olacak biçimde) kurulması" yönünde bir karara bağlanmıştır.

Kayaköy Çalışması

Kayaköy ile ilgili TMMOB Mimarlar Odası tarafından bir dönem yapılan çalışmaların yeniden gündeme getirilmesi hedeflenmektedir. Buna yönelik olarak yönelimi netleştirmeyi hedefleyen bir uzman toplantısı yapılacaktır.

Kayaköy için yapılacak çalışmaların netleştirilmesine yönelik yapılacak uzman toplantısına hazırlık kapsamında; Mimarlar Odası bünyesinde hazırlanan mevcut projeyi özetleyen bir çalışma ve Kayaköy'ün ilgili olduğu koruma amaçlı imar planı ve notlarının temin edilerek özetlenmesi, gerçekleştirilecektir.

Devam Eden Etkinliklerin Geliştirilmesi

Devam eden atölye ve seçkiler için gelecek dönem için katılım ve nitelikleri açısından zenginleştirmeye yönelik çalışmaların yürütülmesi hedeflenmektedir. Buna yönelik olarak;

1. Mimarlık Öyküleri Yarışmasında seçici kurulun genişletilmesi,
2. Mimarlık Araştırmaları Seçkisinin mevcut doktora ve yüksek lisans tezlerinin seçimi yerine seçki için hazırlanacak araştırma makaleleri vb alanlarda hazırlanmasının değerlendirilmesi,
3. Mimarlık Okumaları Atölyesi Yarışmasında ise son dönemde oldukça düşük katılım da dikkate alınarak sorunların netleştirilmesi ve çözümlerinin geliştirilmesi,
4. Mimarlıkta Eleştiri Seçkisi'nin yeniden ele alınarak ölçütlerin netleştirilmesi ve çözüm geliştirilmesi, gelecek dönem yapılacak çalışmalar arasındadır.

Mimarlık Eleştiri Alanı İnceleme ve Değerlendirme Çalıştayı

Önümüzdeki dönem Mimarlık Enstitü Manifestosu içinde de yer alan “Eleştiri” konusunun geniş kapsamlı bir “Mimarlık Eleştiri Alanı İnceleme ve Değerlendirme çalıştay” ile ele alınması sağlanacaktır. Bu kapsamda, şimdiye kadar gerçekleşen seçkilerin jüri toplantı kayıtlarından seçkilere yönelik değerlendirmelerin özetlenerek çalıştay bildirisi haline getirilecektir.

Manifesto Çalışması

Enstitü çalışmalarında ilkesel bir süreklilik ve bütünlük oluşturmak amacıyla geçtiğimiz dönem taslak olarak hazırlanan MİV-E Manifesto bu dönem çalışmalarında olduğu gibi önümüzdeki dönem çalışmalarında da başvuru kaynağı olmaya devam edecektir.

MİV-E Manifesto

Bu dönem Mimarlık Enstitü Yönetim Kurulu, öteden beri devam eden çalışmaları sürdürmekle birlikte özellikle “Mimarlık Enstitüsü” kavramının olanaklarımız çerçevesinde işleyiş sistematığının ve yapabilirlik sınırlarının belirlenmesi amacıyla bir “Manifesto” çalışması başlatmış ve bu konuda bir ön taslak oluşturulmuştur.

İlgili aktörlerin, disiplinlerin ve farklı deneyimlerin biraradalığı/ayrışımı üzerinden mimarlık kültürünü geliştirmek üzere araştırmalar yapmak ve sürekliliğini sağlayıcı organ ve organizasyonlara önyak olmak üzere;

Ortaklıklar Kurulması: Kurumsal, diğer mimarlık aktörleri, farklı deneyimler ve farklı disiplinlerle ortaklıkların kurulması,

Eleştiri Kültürünün Gelişiminin Sağlanması: Tasarım, uygulama, eğitim alanında eleştirinin gelişimine yönelik yarışma, atölye, sergi, söyleşi ve yayın yoluyla çalışma yürütülmesi,

Arşiv Oluşturulması: Mimarlıkla ilişkili görsel, işitsel ve yazılı tüm nesne/şeylerin mimarlık merkezi-müze ve kitaplık yoluyla toplanması ve araştırmalar için kaynak oluşturulması,

Araçlar: Yarışma, Atölye, Sergi, Söyleşi, Yayın

Yapılacak tüm çalışmalar, geliştirilecek yöntem ve araştırmalarda yenilikçi yaklaşımın önemszenmesi.

	Yarışma	Atölye	Sergi	Söyleşi	Yayın
Eleştiri	■	■	■	■	■
Arşiv	■	■	■	■	■
Ortaklık	■	■	■	■	■

14.1.2.5. Ek 5: Kültür Mirasını Koruma ve Restorasyon Programı

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Mimarlık Eğitim ve Kültür Araştırmaları Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu

Kültür Mirasını Koruma ve Restorasyon 2010 Yılı Programı

Amaç, Kapsam ve İçerik Üzerine

Kültür mirası ve korunması ile onarım ve yenileme alanlarına ilişkin önerilen çalışma programı, mesleki bilgi ve becerinin sürdürülebilirliğini sağlayan uzun erimli bir etkinlikler bütünüdür. Tarihin en erken dönemlerinden başlayarak yerleşime açılmış ve buna bağlı olarak sayısız mimari yapıtı barındıran ülkemizde taşınmaz kültür varlıklarının sayımından ve belgelenmesinden başlayarak korunup kollanması, sağlıklılaştırılıp varlıklarını sürdürmelerinin sağlanması, mimarlık mesleğinin temel görev alanlarından biridir.

Programda mimarlık mirası konusunda bir üst bakışla sunulan eğitim birimleri, arkeolojiden kentsel yenilemeye uzanan bir bilgi alanında sürekli genişleyen birikimi ve uygulama modellerini aktarmak amacındadır. Gerek kuramsal ve tarihi bilginin, gerekse araştırma ve uygulama tekniklerinin durmaksızın yenilenen içeriğinden haberdar olmak, meslek insanlarının becerilerini yükseltmesinin yanı sıra kültür mirasının değerlendirilmesinde de bir üst düzeye ulaşılmasını sağlayacaktır.

Afife Batur

Kültür Mirasını Koruma ve Restorasyon Çalışma Grubu* adına

Programda yer alan sunuşlar, aksi belirtilmemişse TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin Karaköy Hizmet Binası'nda yapılacaktır.

TMMOB Mimarlar Odası Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi (SMGM) tarafından mimar üyelerimizin katılacağı bu programda,

Saat: 10.30'da başlayan ve bütün gün süren her bir bölüm, "4 kredi" olarak,

Saat: 16.00/18.00'de başlayan her bir bölüm "2 kredi" olarak değerlendirilmiştir.

Adres: Karaköy, Kemankeş Cad. No: 31 Beyoğlu İstanbul

Tel: (0212) 251 49 00 – Faks: (0212) 236 85 28

www.mimarist.org.tr

mimarist@mimarist.org

(* Kültür Mirasını Koruma ve Restorasyon alışma Grubu yeleri:

Afife Batur, Aygül Ağır, T. Gl Köksal

PROGRAM

1. BÖLÜM

18 Ocak 2010 Pazartesi

Saat: 16.00

Kültür Mirasını Koruma ve Restorasyon Programı alışma Grubu yesi Prof. Dr. Günhan Danışman'ı Anma Programı

Sunum: Afife Batur

Sunumun içeriği:

Bu program hazırlık sürecinde her zamanki gibi özverili katkılarıyla yer alan değerli Hocamız Prof. Dr. Günhan Danışman'ı programın açılış etkinliği sırasında, aynı zamanda yıldönümüne

denk gelmesi nedeniyle anmayı düşündük. Bu nedenle açılış sırasında aynı çalışma grubundan Prof. Dr. Afife Batur yine kendisi gibi mimarlık tarihçisi olan meslektaşını hakkında bir sunuş yaptıktan sonra Kültür Mirasını Koruma ve Restorasyon Programının bütünü hakkında tanıtıcı bir değerlendirme yapacak.

Saat: 18.00

“Türkiye Mimarlık Mirasına Bir Üst Bakış”

Sunum: Doğan Kuban

Sunumun içeriği:

Açılış gününün davetli ilk sunuşunda Türkiye'nin mimarlık tarihi konusundaki çalışmaları, deneyimi ve uluslararası nitelikteki birikimi ile önemli yapı taşlarından biri haline gelmiş olan Prof. Doğan Kuban, Türkiye'nin mimarlık mirasının kavranabilmesi için yıllardır ulusal ve uluslararası alanda yaptığı çalışmalardan hareketle belirlediği önemli noktaları ve göze batan konular arasında kalıp da gözden kaçan tarihi bilgileri, arka plan sırlarıyla birlikte tek bir mozaik panorama haline getirerek dinleyicilerle paylaşacak.

2. BÖLÜM

27 Şubat 2010 Cumartesi

Saat: 16.00

“Kentsel Yenileme”

Sunum: Kutgün Eyüpgiller

Sunumun içeriği:

Günümüzde herkesin dilinde olan ancak farklı amaç ve beklentilerle yer alan bu kavramın aslında yerli yerinde kullanıldığında ne anlama geleceği örnekleriyle birlikte aktarılacak. Bir kent eğer herhangi bir nedenle yeryüzünden tamamen yıkılıp silinmemişse kendini neden, nasıl ve hangi koşullarla yeniler. Yenilerken kentin ve kentlilerin hafızası kaybolup zarar görmeden neden, nasıl ve hangi koşullarla dönüşür? Neden, nasıl ve hangi koşullarla direnir?

3. BÖLÜM

27 Mart 2010 Cumartesi

Saat: 16.00

“Restorasyon Kuramı ve Örnekler - I”

Sunum: Deniz Mazlum

Sunumun içeriği:

Tarihi anıtların korunması ve restorasyonu konusundaki yaklaşım ve uygulamalar 19. yüzyıldan başlayarak kuramsal bir çerçeve kazanmıştır. Bu anıtların nasıl algılandığını ve bir miras olarak nasıl değerlendirildiğini ortaya koyan çeşitli koruma kuramları, yüz yılı aşkın bir süre içinde evrilip gelişerek, 1964’te evrensel bir referans sayılan Venedik Tüzüğü’ne ulaşmıştır.

Fransız Viollet-le-Duc’ün restorasyonu bir koruma ya da onarma eylemi değil, bir yapıyı belirli bir zamanda hiç var olmadığı biçimiyle tam bitmiş bir yapı haline getirme uğraşı olarak değerlendirmesi; İngiliz John Ruskin ile William Morris’in restorasyonu bir yapının başına gelebilecek en büyük yıkım sayarak tümüyle reddetmesi; İtalyan Giovannoni’nin bilimsel restorasyonun temellerini atan ve kentsel mirasa da yer veren yaklaşımı, koruma düşüncesinin gelişim çizgisi içinde önemli ana yollar olarak dikkati çekmektedir. Bu temel görüşlerden hareketle çeşitli biçimlerde oluşturulan sentezlerin de incelenmesi, koruma kuramının gelişimini kavramayı sağlamakta ve günümüzün farklı restorasyon yaklaşımlarının arka planını anlamaya olanak vermektedir.

28 Mart 2010 Pazar

Saat: 18.00

“Restorasyon Kuramı ve Örnekler - II”

Sunum: Zeynep Ahunbay

Sunumun içeriği:

Çağdaş koruma kuramı ve uygulaması 20. yüzyılın ikinci yarısından sonra büyük aşamalar kaydetmiştir. Venedik Tüzüğü'nü izleyerek ICOMOS tarafından ahşap yapılar, kentsel koruma, strüktür, arkeolojik miras konularında tüzükler oluşturularak uygulamaların tüm ülkelerde aynı ilkelere bağlı kalınarak gerçekleştirilebilmesi için yol gösterici rehberler oluşturulmuştur. Uluslararası ilkeler UNESCO, Avrupa Konseyi, ICOMOS tüzüklerinde uygulamaları yönlendirici temel veriler olarak yerlerini almışlardır. Bu ilkeleri bilmek, benimsemek ve uygulanmaları için uygun ortamları yaratmak ve uygulamaları denetlemek Kültür Bakanlığı, belediyeler ve meslek adamlarına düşmektedir.

Yenilenemez bir kaynak olan kültür mirasımızın korunması, geleceğe aktarılması için koruma uygulamalarının uluslararası standartlara göre gerçekleştirilmesi hayati önem taşımaktadır. Ülkemizde 1973'e kadar sit ölçeğinde tescil yapılamaması kentsel koruma kararlarının alınmasını geciktirmiş, birçok tarihi kent bu gecikme sonucu bütünlüğünü yitirmiştir. Hızla değişen, tahrip edilen kentsel, kırsal peyzaj, yeni yerleşmeler, yenileme yasalarının tehdidi altındaki arkeolojik ve endüstri mirasımızın korunması konuları ülke gündemindedir.

Tüm insanlığın değer verdiği doğal ve kültürel mirasın korunması özen gerektiren bir konudur. Dünya Mirası Listesinde ülkemizden 9 yer bulunmaktadır. Aday listede bulunan yirmiyi aşkın yer de buna eklenince Dünya Mirası ölçütleri olan evrensel değer, özgünlük, bütünlük gibi kavramların ne olduklarını ve projelerde ve uygulamalarda bu değerlerin nasıl korunması gerektiği konuları hayati önem taşımaktadır. Sorunların üstesinden gelebilmek için, koruma projelerinin ve alan yönetimi planlarının hazırlanması ve uygulanması, denetlenmesi konularında donanımlı meslek adamlarına ve yöneticilere gerek duyulmaktadır.

4. BÖLÜM

14 Mayıs 2010 Cuma

15 Mayıs Cumartesi

16 Mayıs 2010 Pazar

Saat: 10.30

“Mimari Envanter”

Sunum: Afife Batur, Gül Köksal, Aygül Ağır

Sunumun içeriği:

14 Mayıs 2010 Cuma:

Bir tam gün kuramsal sunum yapılacaktır: Kentsel ve kırsal kültür envanteri, mimari envanter kavramları, değerlendirme ölçütleri, ICOMOS ve TÜBA envanter modelleri, alan çalışması örnekleri.

15 Mayıs 2010 Cumartesi:

Belirlenen bölgelerde katılımcılar bir tam gün alan çalışması yapacaklardır.

16 Mayıs 2010 Pazar:

Bir tam gün alan çalışmaları değerlendirilecektir.

Planlamanın temel ilkesi, “neyi planlayacağını önceden bilmek”ten geçmektedir; bir de bunun esas tamamlayıcı öğesi olan “nasıl bilmek”ten... Korumanın özünde, korunacak olanın belirlenmesi, bütün içinde ve tek başına anlamının ortaya konması yatar.

Ülkemizde kültürel mirasın belgelenmesi amacıyla sınırlı da olsa nitelikli girişimler vardır. Bu girişimler, öncelikle uluslararası ilkeler çerçevesinde envanterin Türkiye için nasıl bir model olması gerektiğini araştırmıştır. Ardından pilot alanlarda bu araştırmaları uygulamıştır.

Mimari envanter ile sıradan sayı değerleri bir anda yorumlanabilir, okunabilir bir kültürel hazineye dönüşür. Bu sunumda “korumanın ilk adımı tanımaktır” ilkesinden yola çıkarak, bilginin sistemli bir şekilde toplanması üzerine tartışılacaktır

5. BÖLÜM

29 Mayıs 2010 Cumartesi

Saat: 10.30

“Yapı Ölçüm Teknikleri”

Sunum: Oğuz Müftüoğlu

Sunumun içeriği:

Mimari belgeleme teknikleri.

Bir yapının veya alanın belgelenme sürecinde önemli adımlardan birisi de ölçmedir. Geleneksel metotlardan, çağdaş tekniklere uzanan ölçme bilgisi mimarın, korunmaya dair bir eseri anlamada ve projelendirmede ilk olarak ele aldığı bir aşamadır. Bu derste ölçme bilgisinin gelenekselden optik ölçme yöntemlerine uzanan bilgi birikimi aktarılacak, örneklerle pekiştirilecektir.

6. BÖLÜM

12 Haziran 2010 Cumartesi

13 Haziran 2010 Pazar

“Örnekleriyle Anadolu Uygarlıkları (Gezi - İnceleme)”

“Hititler”

Sunum: Zeynep Kuban

İnceleme gezisi sunumunun içeriği:

Anadolu’da önemli bir yer ve zaman dilimini tutan Hititleri biraz daha yakından tanımaya çalışacak olan bu gezide Hititlere ait ören yerleri gezilecek ve müzelerde bulunan Hitit eserleri incelenecektir. MÖ 2 binli yıllarda orta Anadolu’dan Mısır’a kadar uzanan geniş bir coğrafyaya yayılmış olan Hitit İmparatorluğu’nun adını herkes bilir ancak başkentleri olan Boğazköy çok sık gidilen rotaların üstünde yer almaz. Bu eksiği telafi etmek için tasarlanan gezimizde 11.6.2010 tarihinde yataklı trenle Ankara’ya giderek cumartesi sabahı Hitit eserlerin bulunduğu Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi’ni gezeceğiz. Öğlen Ankara’dan yola çıkılarak Anadolu’nun Cumhuriyet dönemindeki ilk yerli kazılarında biri olan Alacahöyük ören yeri incelendikten sonra konaklamak için Çorum’a geçilecektir. Pazar sabahı kahvaltının ardından yakın zamanda açılan Çorum Müzesi’ni gezdikten sonra Hititlerin başkenti Hattuşa-Boğazköy’e doğru yola çıkacağız. Çok geniş bir alana yayılan Hattuşa’da surlar, kent kapıları ve çeşitli tapınaklar görülecek önemli anıtları oluşturacaktır. Yakın bir tarihte eski yöntemlerle kerpiç surlarının küçük bir bölümünün yeniden inşa edilmiş olması da mimari ve koruma açısından önemli bir tartışmaya yol açmıştır. Boğazköy yakınındaki

Yazılıkaya açık hava tapınağını da gezdikten sonra tekrar Ankara yönüne ve yataklı trene doğru dönüşe geçilecektir. 14.6. Pazartesi sabahı İstanbul'a varacağız.

7. BÖLÜM

(Ertelendi)

18 Eylül 2010 Cumartesi

Saat: 16.00

“Mimari Miras Açısından Örnekleriyle 20. Yüzyıl Mimarlığı – I”

Sunum: Afife Batur

Sunumun içeriği:

İstanbul örnekleri üzerinden Türkiye 20. yüzyıl mimarlığına genel bakış. Kimlik, kültür mirası ve modernizm sorunsalı.

Her yüzyıl birbirinin ardından gelse de, mutlaka taşıdığı ayırt edici özelliklerden oluşmuş kimliği ile anılır. Geride bıraktığımız 20. yüzyıl önceliklerden çok daha fazla katmanlı bir mimari kimlik yoğunluğuna sahiptir.

Bu yüzyılda mimarlık alanında neredeyse ilk insan yerleşmelerinden bu yana tüm yapılaşmaların toplamından fazla sayıda yapı, birbirinden çok farklı kategoride yer alacak biçimde üretilmiştir.

Mimari değer açısından üretildiği anda miras kategorisine girenlerin yanı sıra, tarihsel özellikleri nedeniyle ünik olma hakkını elde eden çok sayıda ve farklı alanlara yayılmış bir mimarlık mirasına sahip olan 20. yüzyıl mimarlığı, kuramsal bağlamı içinde ele alınacaktır.

19 Eylül 2010 Pazar

Saat: 16.00

“Mimari Miras Açısından Örnekleriyle 20. Yüzyıl Mimarlığı – II”

“Sanayi Yapıları Üzerinden”

Sunum: Gül Köksal

Sunumun içeriği:

İstanbul örnekleri üzerinden Türkiye sanayi mimarlığına genel bakış. Sanayi yapıları ve kimlik sorunsalı.

Her yüzyıl birbirinin ardından gelse de, mutlaka taşıdığı ayırt edici özelliklerden oluşmuş kimlikleri ile anılır. Geride bıraktığımız 20. yüzyıl ise bu konuda özel olarak öncekilerden çok daha fazla katmanlı mimari kimlik yoğunluğuna sahiptir. Sanayi yapıları bu toplamda özgül ve ayrıksı modellerle kendi alanını yaratır.

Mimari değer açısından üretildiği anda miras kategorisine girenlerin yanı sıra, tarihsel özellikleri nedeniyle ünük olma hakkını elde eden çok sayıda ve farklılaşan örneklerle kendine özgü bir mimarlık mirasına sahip olan 20. yüzyıl sanayi mimarlığı, kuramsal, sosyal ve teknolojik bağlamı içinde ele alınacaktır.

8. BÖLÜM

(Ertelendi)

16 Ekim 2010 Cumartesi

Saat: 16.00

“Yeniden İşlevlendirme”

Sunum: Yegân Kâhya

Sunumun içeriği:

Kullanım amacı ve/ya işlevi değişen taşınmaz kültür varlıklarının yenilenecek yeniden kullanılması sorunu, koruma, yenileme, yeniden kullanım yöntemleri.

Zamanla değişen yaşam biçimi ve ona bağlı istekler nedeniyle özgün işlevini yitiren ya da günümüz gereksinimlerini karşılamada yetersiz kalan tarihi yapıların yaşamlarını sürdürebilmeleri güçleşmektedir. Bu yapıların özgün değerlerini koruyarak çağdaş konfor koşullarını içerecek şekilde yeniden kullanıma sunulmaları ile korunmaları kolaylaştırılabilir.

Yenileme, taşınmaz kültür varlığı potansiyelinin yüksek olduğu alanlarda/çevrelerde mimarların sıklıkla karşılaştığı bir koruma sorunudur. Bağlamı, kullanıcıları, mimari bütünlüğü, mekansâl ilişkileri, yapım sistemi, malzemesi gibi tarihi yapı veya dokuyu var eden/anamlı kılan özgün değerlerini koruyarak, çağdaş yaşamın beklentilerine uyarlamak, gerektiğinde yeni ek yapmak, belli kısıtları da içeren bir tasarım yaklaşımını gereksinmektedir. Bu konuda oluşturulacak farkındalık, çağdaş restorasyon ilkelerini dikkate alarak yapıyı yeniden kullanıma sunan bir koruma yaklaşımı geliştirecektir.

Bu bağlamda Türkiye’de ve dünyada gerçekleştirilmiş yeniden kullanım örnekleri, uygulama sorunları, yasal ve kuramsal çerçeve ile birlikte ele alınarak değerlendirilecektir.

9. BÖLÜM

23 Ekim 2010 Cumartesi

Saat: 16.00

“Mimarlık, Kent ve Sanat Tarihi”

Sunum: Doğan Kuban

Sunumun içeriği:

“İnsanın fiziksel çevresi ile ilgili olarak belirtilen gözlemler, kuşkusuz, kentler için de geçerlidir. Tek yapının çevresinden bağımsız düşünülemediğini saptamak kadar, çağımız kentinin hızlı dönüşümünün mimarlığa etkisinin niteliğini saptamak da günümüz mimarlığını anlamak için zorunludur.

Kenti meydana getiren, tek tek yapıların yan yana gelmesi olmadığı gibi, kentin gelişmesini düzenleyen de uzmanlar tarafından hazırlanan fiziksel planlar değildir. Kent bir sosyal olgudur ve öyle değerlendirilmediği sürece mimarlığın onun içindeki yeri doğru anlaşılabilir.” (Doğan Kuban, *Mimarlık Kavramları*, İstanbul: Yem Yayınları, 2002, s. 68)

“Belirli bir amaca hizmet için yapılan bir yapının, estetik savlarla yapılanlardan nerede ayrıldığını söylemek kolay değildir. Öte yandan her yapıyı sanat yapıtı olarak görmek, onu bir beğeni konusu haline getiren öznel seçimin niteliklerine bağlı olarak tanımlamak da zordur.

Herhangi bir yapıya sanat yapıtı niteliğini kazandıran, genellikle toplumun estetik anlayışı, güzellik anlayışı denen yargı olmaktadır.” (age, s. 17)

Prof. Doğan Kuban, mimarlık, kent ve sanat tarihi ile ilgili görüşlerini dinleyicilerle paylaşacak.

10. BÖLÜM

24 Ekim 2010 Pazar

Saat: 10.30

“Kültür Varlıklarının Projelendirilmesi”

Sunum: Ayşe Akyıl

Sunumun içeriği:

Rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin hazırlanması.

Tarihi yapılar doğaları gereği eskimiş ve yıpranmış, hatta kimi kez olumsuz koşullar veya vandalizm nedeniyle “mail-i inhidam” olarak değerlendirilen yıkılmaya eğilimli ve ağır tahribata uğramış olabilir, ama bu yapılar korunmaya değer kültür varlığı niteliği taşıyorsa yaşamlarına, belgeleme, koruma, onarma ve gerekli durumlarda yeniden kullanım projelerinin hazırlanması ve uygulanması yoluyla devam edebilirler. Bu kültür varlıklarının yaşamlarını sürdürmesini sağlayacak bilgi ve teknikler ise, özel bir uzmanlık alanının konusudur. Bu bağlamda hazırlanacak koruma projelerinin ve uygulamasının bilimsel ve yasal koşullara uygunluğu asıldır. Bir koruma projesi, kültür varlığının özgül özellik ve niteliklerini korumasını ve sürdürmesini sağlamanın yanı sıra yasal prosedürün gereklerini de yerine getirmek zorundadır. Söz konusu koruma projelerinin 2863 sayılı Koruma Yasasına uygun olarak üretilmesi, ilgili kültür ve tabiat varlıklarını koruma kurullarından onay alınması, projelerin deprem, yangın, imar yönetmeliklerine uygunlukları sırasında yapılması gerekenler, metraj, keşif hazırlıkları, uygulama detay ve malzemelerinin temini, ihale süreçleri, uygulama aşamaları gibi konular örneklenecektir.

11. BÖLÜM

27 Kasım 2010 Cumartesi

Saat: 10.30

“Restorasyon Uygulamalarının Yerinde İncelenmesi - I”

Teknik Gezi

Sunum: Gülsün TANYELİ

Sunumun içeriği:

İSKİ sorumluluğunda bulunan kültür varlıklarının bir müze çatısı altında toplanması çalışmaları 2005 yılında başlamıştır. Bu girişimler sonucu, koruma ve yeniden işlevlendirme projeleri hazırlanan Terkos ve Cendere Hamidiye pompa istasyonları, İstanbul’un 19. yüzyıl sonundaki su sorununu erken endüstriyel teknolojiler ile çözmeye yönelik ilk yapılarıdır. Terkos Pompa İstasyonu özgün donanımlarını da koruyan bir endüstri mirası alanı olarak doğal çevresiyle birlikte İstanbul için yeni bir çekim merkezi olabilecek potansiyele sahiptir. Ülkemizde örneği bulunmayan bir ilişkiler zinciri içinde, müzenin konusu ile ilgili anıtların da bütüncül bir müze algısı içine dahil edilmesi hedeflenmiştir. Bir günlük bir gezi güzergâhının iki uç noktası olarak ele alınan Terkos ve Cendere tesislerinin, su kültürünü ve su teknolojilerini tanıtmak, halkı bilgilendirmek için ana merkezleri oluşturduğu, su kemerleri, bentler, maksemeler, sarnıçlar, çeşmeler gibi diğer su yapılarının güzergâhı tamamlayan ara noktalar olarak düzenlenebileceği bir proje olması öngörülmüştür.

Çalışmaları tamamlanan Cendere Pompa İstasyonu ve sürmekte olan Terkos Pompa İstasyonunda projelendirilmeden uygulamaya karşılaşılan sorunlar, yeniden kullanım için belirlenen hedeflerden olası sapmalara ilişkin değerlendirmeler bu programda ele alınacaktır. Proje üzerine kısa bir sunum sonrasında restorasyon uygulamalarının yerinde incelenmesi, birebir koruma kuramları ve restorasyon ilkelerinin de gözden geçirilmesi üzerine birlikte yeniden düşünme fırsatı sunacaktır.

11. BÖLÜM

11 Aralık 2010 Cumartesi

Saat: 10.30

“Restorasyon Uygulamalarının Yerinde İncelenmesi - II”

Teknik Gezi

Sunum: Acar Avunduk

Sunumun içeriği:

Bir tam gün örnekler üzerinde inceleme. Ülkemizde yapılan uygulamalara bakış; uygulamada çıkan sorunlar, çözümler, örnekler üzerinde değerlendirme.

Restorasyon uygulamalarının yerinde incelenmesi, birebir restorasyon ilkeleri ve koruma kuramlarının da gözden geçirilmesi üzerine birlikte yeniden düşünme fırsatı sunulacaktır.

28 Kasım 2010 Pazar

Saat: 10.30

“Mimarlık ve Arkeoloji”

Sunum: Arzu Öztürk

Sunumun içeriği:

18. yüzyılda Avrupa’da arkeolojik araştırmalarda büyük bir artış olmuş, buna paralel olarak özellikle Yunanistan’da açığa çıkartılan anıtsal yapılar, mimarların antik yapılarla yoğun olarak ilgilenmesine ve “arkeolojik yapı araştırması” adı altında bir uzmanlık alanının doğmasına neden olmuştur. Bu gelişmeler sırasında Avrupa’da mimarlık eğitimi veren bazı kurumlarda antik yapı araştırmaları ders programlarında yer almış ve “mimari çizim” dersleri kapsamında klasik anlamda teknik resim bilgileri değil, tarihi yapı, özellikle de antik yapı çizimlerinin yapılması öncelik kazanmıştır. Bu bağlamda, arkeolojik yapı araştırmalarının temelinde rölöve bulunmaktadır. Türkiye’de ise arkeoloji bilimi özellikle Cumhuriyet sonrası hızlı bir gelişme gösterirken, arkeoloji içinde başlı başına bir uzmanlık alanı olan “arkeolojik yapı araştırması” bu hızlı ilerlemeye paralel bir gelişme gösterememiştir. Ülkemizde arkeolojik çalışmalarda mimarın iki belirgin görevi ortaya çıkmaktadır: Birincisi, kazı sırasında çizim yapmak, ikincisi koruma ve restorasyon projesi hazırlayıp gerekli finansman ve altyapı sağlandığı takdirde bu projeyi uygulamaktır. “Mimarlık ve arkeoloji” konusu ele

alınırken mimarlığın arkeoloji içindeki yeri, dünyada ve Türkiye’deki tarihsel gelişime paralel olarak irdelenecektir. Arkeolojik yapı araştırması ve yöntemleri açıklanırken arkeolojik alanlarda kullanılan mimari belgeleme yöntemleri rölöve ağırlıklı olarak ele alınacaktır. Bunun yanında arkeolojik alanlarda koruma ve restorasyon kuramları ve uygulamaları hakkında bilgi verilecektir.

13. BÖLÜM

18 Aralık 2010 Cumartesi

Saat: 16.00

“Kentsel Koruma Planlaması”

Sunum: Nuran Zeren Gülersoy

Sunumun içeriği:

Kentsel ölçekle koruma kuramı, koruma mevzuatı çerçevesinde ilkeler, eğilimler, koruma amaçlı imar planı üretim süreçleri, ulusal ve uluslararası uygulama örnekleri.

Tek yapı korumanın çevre ve kent bağlamından ayrı ele alındığı zaman yeterli düzeyde başarılı olmadığı bilinmektedir. Uluslararası koruma konvansiyonlarının da konusu olan tarihi dokuyu oluşturan bileşenlerin tek tek ve bir arada oluşlarını, korumanın kuramsal açılımı, kentsel, kırsal, arkeolojik, doğal, tarihi ve karma sitlerin korunması, bu alanları koruma amacıyla üretilen imar planlama süreçleri, ilgili kurumlar ve yönetmelikler, yurtiçi ve yurtdışı örnekleri ile tartışmaya açılacaktır.

14. BÖLÜM

19 Aralık 2010 Pazar

Saat: 16.00

“Mimari Miras ve Kentsel Koruma”

Sunum: Nur Akın

Sunumun içeriği:

Tarihi dokuda yeni yapı tasarımı, koruma mevzuatı çerçevesinde ilkeler, eğilimler, ulusal ve uluslararası uygulama örnekleri.

Kültürel mirası korumada önemli başlıklardan bir tanesi de, tarihi dokuda veya bir kültür varlığında kullanılacak veya eklenecek olan çağdaş ek/yapı tasarımıdır. Kentsel sit, arkeolojik sit, doğal sit ve diğer sitlerde yeni yapı tasarımı doku koruma ile tasarım arakesitinde uzun yıllardır tartışılan bir konudur. Konumlandığı yerin bağlamını dikkate alan, koruma mevzuatına uygun, aynı zamanda döneminin yapısı olarak gelecek yıllarda korunmaya değer nitelikte yeni bir yapı tasarımında ilkeler, yaklaşımlar nedir? Koruma ve tasarım arasındaki *caso per caso* (kendine özgülük) nedir? Yeni yapı önerisi, koruma altına alınmış bir yapının komşusu veya tarihi doku/siluetin bir parçası olarak hangi tasarım ölçütleri ile ele alınmaktadır? Bu tasarımın ilgili koruma kurulları tarafından değerlendirilme koşulları nasıldır, ilke kararları nasıl yorumlanmaktadır? İmar, deprem, yangın yönetmeliği gibi farklı yönetmeliklere uygunluk konusunda yaşanan süreç nelerdir?

14.1.2.6. Ek 6: 1. Mimarlık Eleştirisi Alanı İnceleme ve Değerlendirme Çalışmayı Hazırlık Dosyası (Taslak)

Mimarlık eleştirisi alanındaki “efsanevi boşluk” konusunda neredeyse herkes hemfikir...

Genelde görünen asıl kaynağı “davranış ve birlikte yaşanmışlık alışkanlıkları anlamındaki ortak kültürel birikim sorunu” olarak da tanımlanmakla birlikte; aslında uygulama, kuram ve deneysellik kökenli “kendi hukukunu üretememişlik anlamında” bir “kurumsallaşma birikimi boşluğu” olduğu, genel bir tanım olarak öteden beri dile getirilen derin, derin olduğu kadar da önemli bir alan...

Derin, çünkü asla sahiplenilemeyecek ama size her an sahiplenebilen ve önünde sürükleyip götürebilen bir okyanus söz konusu...

Ortak bir sorun alanı olması nedeniyle de yine herkes tarafından katkı vermek konusunda ilan edilmemiş bir sessizlik eşliğinde uygun zeminin oluşturulması ve fırsatın yaratılması için sabırla beklemeye devam edilmektedir...

Şüphesiz bu alana ait çalışmalar, sadece göz önünde ve bilinenlerle sınırlı değildir. Geçmiş ve bugüne ait ciddi girişimler ve çalışmaların tümü araştırılıp incelenerek seçilmeli ve bu alanın “kültürel birikimi” olarak değerlendirilmelidir.

Bu açıdan bakıldığında, Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, Mimarlık, Eğitim ve Kültür Araştırmaları (EKA) Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu (MBÇK) ve Mimarlık Vakfı'nın Mimarlık Enstitüsü'nün (MİV-E) ortak çalışmaları kapsamında yapılan ve henüz “iyi niyetli girişimler” ötesine geçmemekle birlikte yine de ortaya çıkarılan ilk ürünler olması açısından kapsamlı birer girişim olarak sayılarak, yayına dönüştürülmüş ve herkesin paylaşımına sunulmuştur.

Bu çalışmalardan ilki, “1. Türkiye Mimarlık Eleştirisi Örnekleri Seçkisi” 2006 yılı içerisinde gerçekleştirilip kitap olarak paylaşımına sunulmuştur.

Jüri Toplantısı'nın rahat çalışması için ses kaydı alınmamıştır. Ancak Yarışma Jürisi, “jüri toplantısının çok verimli geçtiği, bu nedenle kayıt altına alınması çok iyi olurdu...” biçiminde ortak bir değerlendirmede bulunmuştur.

İkincisi, “Mimarlık Okumaları Atölyesi; 1. Ödüllü Okuma, Değerlendirme Yazıları Seçkisi” 2008 yılı içerisinde gerçekleştirilmiş olup, kitap olarak “paylaşımına sunulmaması” jüri tarafından özellikle önerilmiştir...

Hem jüri toplantısının hem de yarışmacıların katıldığı kolokyum bölümünün ses kaydı alınmış, varsa bant çözümleri üzerinde düzelmelerini yapmaları için kendilerine iletilmiştir.

Üçüncüsü, “Mimarlık Okumaları Atölyesi; 2. Ödüllü Okuma, Değerlendirme Yazıları Seçkisi” 2009 yılı içerisinde gerçekleştirilmiş olup, kitap olarak “paylaşımına sunulmaması” jüri tarafından özellikle önerilmiştir...

Hem jüri toplantısının hem de yarışmacıların katıldığı kolokyum bölümünün ses kaydı alınmış, varsa bant çözümleri üzerinde düzelmelerini yapmaları için kendilerine iletilmiştir.

Ayrıca bir başka açıdan aynı alana bir dış göz olarak bakıldığı varsayılabilir çalışmalar da gerçekleştirilmiştir.

Bunlar:

“Mimarlık Öyküleri Yarışması-1 ve Mimarlık Öyküleri Yarışması-2”

Mimarların ve mimarlık öğrencilerinin yanı sıra mimarlık meslek alanı dışında yer alan ancak mimarlık konusunda gözlem gücü ve ifade yeteneği açısından gelişkin kendi duyarlılığına sahip tüm kamuoyuna açık olarak düzenlenen “Mimarlık Öyküleri Yarışması-1” 2008 yılı içerisinde yapılmış ve kitap olarak yayınlanmıştır. “Mimarlık Öyküleri Yarışması-2” 2009 yılı içerisinde yapılmış ve kitap olarak yayınlanmıştır. “Mimarlık Öyküleri Yarışması-3” 2011-2012 yılları kapsamında hazırlanmıştır.

Her iki çalışmanın mimarlık alanındaki eleştirel gözlem sürecine aktarılabilecek değerler taşıyabileceği konusu göz ardı edilmemelidir.

Bu alanda yer alabilecek tüm çalışmaların irdelenmesi ve taşıdıkları değerlerin ortak bir havuzda değerlendirilmeye alınması konuyla ilgili olduğunu düşünen herkesin karşısında şu an yapılabilecek en önemli görev olarak durmaktadır.

Mimarlık Eleştirisi Kapsam Alanındaki Yarışma ve Seçkilere Doğrudan Katkı Verenler

1. Türkiye Mimarlık Eleştirisi Örnekleri Seçkisi Yarışması Seçici Kurul Üyeleri: (Danışman Üyeler) Eyüp Muhcu, Deniz İncedayı, Günhan Danışman, Bülend Tuna, Kubilay Önal, Mete Tapan, (Asıl Üyeler) Şengül Öymen Gür, Yıldırım Yavuz, Atilla Yücel

Günkut Akın, Uğur Kökden, Ali Cengizkan, Bülent Tanju, Süleyman Mazlum, Güzin Konuk, (Yedek Üyeler) Elvan Altan Ergut, Ayşen Ciravoğlu, (Raportörler) Gül Yücel, Belgin Diril.

Mimarlık Okumaları Atölyesi 1. Ödüllü Okuma, Değerlendirme Yazıları Seçkisi

Mimarlar Kategorisi Seçici Kurul Üyeleri: (Asıl Üyeler) Atilla Yücel, Ayşe Şentürer, Semih Sökmen, Ahmet Soysal, Esra Fidanoğlu, (Yedek Üyeler) Ayşen Ciravoğlu, Gül Köksal, (Raportörler) Gül Yücel, Serhat Başdoğan.

Mimarlık Öğrencileri Kategorisi Seçici Kurul Üyeleri: (Asıl Üyeler) Ali Cengizkan, Gürhan Tümer, İrfan Sancı, Banu Tellioglu Altuğ, Ali Teoman, (Yedek Üyeler) Hakkı Yırtıcı, Bilge Arıkan, (Raportörler) Meltem Vatan Kaptan, Selin Emir

Mimarlık Okumaları Atölyesi 2. Ödüllü Okuma, Değerlendirme Yazıları Seçkisi

Mimarlar Kategorisi Seçici Kurul Üyeleri: (Asıl Üyeler) Nur Esin, Şengül Öymen Gür, Doğan Hasol, Deniz İncedayı, İlhan Tekeli, (Yedek Üye) Ayşen Ciravoğlu (Raportörler) Gül Yücel, Selin Emir.

Mimarlık Öğrencileri Kategorisi Seçici Kurul Üyeleri: (Asıl Üyeler) Ali Cengizkan, Esra Fidanoğlu, Kubilay Önal, Ayşe Şentürer, Gürhan Tümer, (Yedek Üye) Gül Köksal, (Raportörler) Gül Yücel, Serhat Başdoğan.

Mimarlık Öyküleri Yarışması - 1 Seçici Kurul Üyeleri: Cengiz Bektaş, Hikmet Temel Akarsu, Ali Cengizkan, Leyla Ruhan Okyay, Enver Ercan, (Raportör) Gül Yücel,

Mimarlık Öyküleri Yarışması - 2 Seçici Kurul Üyeleri: Cengiz Bektaş, Ali Cengizkan, Leyla Ruhan Okyay, Öner Ciravoğlu, Enver Ercan, (Raportörler) Gül Yücel, Serhat Başdoğan.

Mimarlık Öyküleri Yarışması - 3 Seçici Kurul Üyeleri: Ali Cengizkan, Leyla Ruhan Okyay, Öner Ciravoğlu, Hikmet Temel Akarsu, Ayşegül Uğurlu Özbek, (Raportörler) Serhat Başdoğan, Selin Yıldız.

14.1.2.7. Ek 7: UIA UNESCO Eğitim Şartı İlkelerinin Öğrencinin Eğitim Gördüğü Yıllara Göre Nasıl Paylaştırılacağı

Bu anketin amacı, “UIA-UNESCO Mimarlık Eğitim Şartı”nda istenen özelliklerin, “öğrenciye eğitiminin hangi yılında kazandırılması gerektiği” konusundaki “güncel eğilimi” öğrenmek ve sonuçları tekrar sizlerle paylaşmaktır. Değerli katkınız için teşekkür ederiz...

Soru: Mimarlık Öğrencileri “UIA-UNESCO Mimarlık Eğitim Şartı”nın a, b, c, ç, d, e, f, g, h, ı, i maddelerinde belirtilen bilgi, beceri ve deneyimleri sizce hangi yıl/sınıflar ve hangi yarıyıllar içinde edinmeleri gerekir?

Lütfen uygun gördüğünüz yıl/sınıf ve yarıyıl kutucuklarını (x) ile işaretleyiniz.

UIA-UNESCO Mimarlık Eğitim Şartı:

(A) Mimarlık eğitimine kabul edilebilmek için asgari lise mezunu olmak gerekir.

(B) Mimarlık eğitimi, üniversitede tam gün üzerinden verilen asgari dört yıllık bir eğitimi kapsar.

(C) Mimarlık eğitimi sonunda mezun olan mimarların;

a. Hem estetik, hem de teknik koşulları sağlayacak mimari tasarımlar yaratabilme becerisine sahip olmaları,

b. Mimarlık tarihi ve teorileri, mimarlıkla ilgili sanat, teknolojiler ve beşeri bilimler hakkında yeterli düzeyde bilgiye sahip olmaları,

c. Mimari tasarımın kalitesini etkilemesi açısından güzel sanatlar bilgisine sahip olmaları,

ç. Kentsel planlama ve tasarım hakkında yeterli bilgi ve planlama süreci ile ilgili becerilere sahip olmaları,

d. İnsanlar ve binalar ile binalar ve çevre arasındaki ilişkiyi; binalar, binalar arasındaki alanların ve ölçeklerin insanların ihtiyaçları ile ilişkilendirilmesi gerektiğini anlayabilmeleri,

e. Mimarlık mesleğini, mimarın toplum içerisindeki rolünü anlayabilmeleri ve toplumsal faktörleri dikkate alan özet bilgiler hazırlayabilmeleri,

f. Bir proje tasarısı için özet bilgi hazırlayabilmeleri ve araştırma metotlarını anlayabilmeleri,

g. Bina tasarımı ile ilgili yapısal tasarım, inşaatla ilgili ve mühendislik ile ilgili problemleri anlayabilmeleri,

h. Binaların içlerini iklim koşullarına göre koruyabilmek ve konforunu sağlayabilmek üzere binaların fiziksel sorunları, teknolojiler ve işlevleri konusunda yeterli bilgiye sahip olmaları,

ı. Masraf kalemleri ve bina mevzuatı kısıtlamaları içerisinde binayı kullananların ihtiyaçlarını karşılayacak yeterli düzeyde tasarım becerisine sahip olmaları,

i. Planlama kavramlarını binaya ve çizimleri tüm planlamaya dönüştürebilmek için gerekli endüstri, organizasyon, tüzük ve usullere hâkim olmaları, gerekmektedir.

• UIA-UNESCO Mimarlık Eğitim Şartı'nda belirtilen eğitim süresi "asgari 5 yıllık eğitimi kapsar" biçiminde yer almaktadır. YÖK bunu "4 yıl" olarak kabul etmiştir.

14.1.2.8. Ek 8: NAAB (ABD Ulusal Mimarlık Akreditasyon Kurulu Mimarlık Eğitimi) Kriterleri'nin Öğrencinin Eğitim Gördüğü Yıllara Göre Nasıl Paylaşılacağı

Bu anketin amacı, “ABD Ulusal Mimarlık Akreditasyon Kurulu’na (NAAB - The National Architectural Accrediting Board) istenen özelliklerin, bir “öğrenciye eğitiminin hangi yılında kazandırılması gerektiği” konusundaki “güncel eğilimi” öğrenmek ve sonuçları tekrar sizlerle paylaşmaktır. Değerli katkınız için teşekkür ederiz...

Soru: Mimarlık Öğrencileri “ABD Ulusal Mimarlık Akreditasyon Kurulu(NAAB-The National Architectural Accrediting Board)” Mimarlık Eğitimi Kriterleri’nin 38 madde (*) halinde belirlediği bilgi, beceri ve deneyimleri sizce hangi yıl/sınıflar ve hangi yarıyılar içinde edinmeleri gerekir?

Lütfen uygun gördüğünüz yıl/sınıf ve yarıyıl kutucuklarını (x) ile işaretleyiniz.

ABD Ulusal Mimarlık Akreditasyon Kurulu (NAAB-The National Architectural Accrediting Board) Mimarlık Eğitimi Kriterleri:

(01) Konuşma ve yazma becerileri: Mesleki konularda etkin konuşup yazabilme,

(02) Grafik anlatım becerisi: Uygun sunumlar yapmak için bilgisayar teknolojilerinin de kullanıldığı çeşitli tekniklerle programlama ve tasarım sürecinin her aşamasını biçimsel olarak ifade edebilme,

(03) Araştırma becerisi: Programlama ve tasarım süreçlerinin her aşamasının, her yönüyle ilgili bilgi toplama ve analizin temel yöntemlerini uygulayabilme,

(04) Eleştirel düşünme becerisi: Bina, bina kompleksi ve kentsel mekânlar için yeterli analiz yapabilme ve değerlendirebilme,

(05) Tasarım becerileri: Baslıca organizasyonel, strüktürel ve konstrüksiyonel ilkeler, yapı elemanı ve bileşenleri ile iç ve dış mekânların oluşturulması ve geliştirilmesinde uygulayabilme,

(06) Takım çalışması becerileri: Bireysel yetenekleri artırıcı farklı rolleri teşhis etme ve üstlenme yolu ile tasarım ekibinin bir üyesi olarak ve diğer ortamlarda başarı ile birlikte çalışma,

(07) İnsan davranışları: Fiziksel çevre ile insan arasındaki etkileşimden farkında olma,

- (08) Kültürel farklılıklar: Farklı kültürleri karakterize eden gereksinim istek, davranış kalıpları, sosyal ve mekânsal örüntülerin farklılığından farkında olma,
- (09) Örneklerden yararlanma becerisi: Mimari ve kentsel tasarım projelerinin oluşturulması ve geliştirilmesinde programa yönelik ve biçimsel olarak uygun örnekleri ortaya çıkarabilme,
- (10) Batı mimarlığı: Mimarlık, kent ve peyzaj tasarımda batı mimarlığının yaklaşımları ile bunları biçimlendiren ve sürdüren sosyoekonomik, kültürel, teknolojik ve coğrafi faktörleri anlama,
- (11) Doğu mimarlığı: Mimarlık, kent ve peyzaj tasarımda doğu mimarlığının yaklaşımları ile bunları biçimlendiren ve sürdüren sosyoekonomik, kültürel, teknolojik ve coğrafi faktörleri anlama,
- (12) Bölgesel mimarlık: Yöresel mimarlık da dahil olmak üzere bölgesel mimarlık, kent ve peyzaj tasarımda yerel gelenekler ve tarihsel mirasın etkilerini anlama,
- (13) Çevresel koruma: Mimarlık ve kentsel tasarımda kaynakların sürdürülebilir kullanımı ve çevresel konularla bağlantılı olarak ekolojik ve mimari sorumluluklarla ilgili temel ilkeleri anlama,
- (14) Erişilebilirlik: Değişik fiziksel engellilerin yaşamasına uygun bina ve yerleşme tasarımı becerisi,
- (15) Arazi koşulları: Arazilerin doğal ve yapay özelliklerinin dikkate alınarak yerleşme ve bina tasarımı becerisi,
- (16) Biçimsel kompozisyon becerileri: İki ve üç boyutlu tasarım, mimari kompozisyon ve kentsel tasarımda görsel algı ve düzenleme sistemlerinin oluşum, gelişim ve uygulamalarını anlama,
- (17) Taşıyıcı sistemler: Düşey ve yanal kuvvetlerle ayakta duran strüktürlerin davranış ilkeleri ile çağdaş taşıyıcı sistemlerin gelişim ve uygulamalarını anlama,
- (18) Çevresel sistemler: Çevresel sistemlerin tasarımında aydınlatma, akustik, iklimlendirme ve enerji kullanımı konularının temel ilkelerini anlama,

(19) Güvenlik sistemleri: Binalar ve alt sistemlerindeki kullanıcı güvenlik sistemleri tasarım ve seçimindeki temel ilkeleri anlama,

(20) Bina kabuğu sistemleri: Bina kabuğu sistemleri tasarımının temel ilkelerini anlama,

(21) Bina servis sistemleri: Tesisat, elektrik, düşey sirkülasyon, iletişim, güvenlik ve yangın koruma sistemlerinin oluşturduğu bina servis sistemleri tasarımının temel ilkelerini anlama,

(22) Bina sistemlerinin entegrasyonu becerisi: Bina tasarımında, strüktürel, çevresel, güvenlik, yapı kabuğu, bina servis sistemlerini değerlendirme, seçme ve entegre edebilme becerisi,

(23) Yasal sorumluluklar: Kamu sağlığı, güvenliği ve refahı için, mülkiyet haklar, imar ve iskân yönetmelikleri, kullanıcı hakları gibi bina tasarımını, yapımını ve mimari çalışmalarını etkileyen konularda mimarın yasal sorumluluklarını anlama,

(24) Bina standartları: Belirlenen bir arsaya ve bina tasarımına ilişkin yasal düzenleme ve standartları; izin verilen inşaat alanı ve yüksekliği, izin verilen yapım tipi, yangın koruma ve strüktür konularını da kapsayan ayrıntılarla birlikte anlama,

(25) Yapı malzemeleri ve uygulamaları: Yapı malzemeleri ve bileşenlerinin üretim, kullanım ve uygulamalarıyla ilgili ilke ve standartları anlama,

(26) Bina ekonomisi ve maliyet kontrolü: Tasarım projesi çerçevesinde; finans, bina ekonomisi ve maliyet kontrolünün temel bilgilerinden anlama,

(27) Detay tasarımı geliştirme becerisi: Yapı malzemesi ve bileşenleri ile yapı uygulamalarında uygun kombinasyonları,

(28) Teknik dokümantasyon becerisi: İnceleme ve yapım amacıyla; bir projenin tam ve doğru teknik tanımı ve dokümantasyonunu yapabilme,

(29) Geniş kapsamlı tasarım yapma becerisi: Geniş kapsamlı programı olan bir mimari projeyi şematik tasarım aşamasından detaylı sistem geliştirme aşamasına kadar (strüktürel ve çevresel sistemler, güvenlik, bölücü sistemler gibi) geliştirme ve değerlendirme becerisi,

(30) Mimari program hazırlama ve değerlendirebilme: Kapsamlı programı olan bir mimari projenin müşteri ve kullanıcı ihtiyaçlarına, uygun emsallere, mekân ve ekipman ihtiyaçlarına, saha koşullarına, ilgili yasa ve standartlara tasarım kriterlerine göre değerlendirebilme,

(31) Mesleki çalışmanın yasal koşulları: Mesleki çalışma yapabilmek ve mimari büro açabilmek için gerekli yasal izinler, belgeler ve sözleşmeleri anlama,

(32) Mesleki organizasyon ve yönetim: Mimarlık mesleğini destekleyen ofis organizasyon, iş planlama, pazarlama, finansal yönetim ve liderlik konularının temel ilkelerinin farkında olmak,

(33) Sözleşmeler ve dokümantasyon: Yapı elde etmede kullanılan çeşitli proje organizasyonları ve bunların kapsadığı sözleşmeler ve sözleşme dokümanlarının farkında olmak, değerlendirebilme, seçebilme ve detaylandırabilme,

(34) Staj: Mesleki gelişimde stajın rolünü, işveren ve stajyerin karşılıklı hak ve sorumluluklarını anlama,

(35) Mimarın liderlik rolü: Sözleşme yönetimi için proje başlangıç, tasarım ve tasarım geliştirme süreçlerinde mimarın liderlik rolünün farkında olmak,

(36) Mimarlık kapsamı: Mimarlığın çalışma alanını şekillendiren sosyal, politik, teknolojik, ekolojik ve ekonomik faktörlerdeki değişimi geçmiş ve bugünle anlama,

(37) Etik ve mesleki hükümler: Mimari tasarım ve uygulamada mesleki hüküm vermeye ilgili etik konuları anlama,

(38) Tarihi çevre koruma ve restorasyon: Tarihî çevreyi tanıma ve koruma bilinci kazanma; tarihî anıtları ve yapıları belgelemek ve restorasyon projelerini hazırlamak için gerekli temel teknikleri anlama.

(*) NAAB (National Architectural Accrediting Board) Kriterlerinden yararlanılarak İTÜ *Stüdyo* (Tasarım Kuram Eleştiri) dergisi, 2004-2005 Güz Dönemi 2. sayısı için Prof. Dr. Orhan Hacıhasanoğlu tarafından (38 madde halinde) yazılmış yazıdan alınmıştır.